

KRISLAI

Ponios Jadvygos "Nuopelnai Tautai".
Josios "Batelio Aulas".
Visuomenės Reagavo.
Prakalbos ir Prakininkai.
Rašo R. Mizara

"Panelei Jadvygai, grįžtančiai iš Berlyno į Lietuvą, teko slapta pervežti Uracho pasirašytą sutikimą būti Lietuvos karalium. Kad tas sutikimas nepatektų ten, kur jam nereikėjo patekti, jis buvo upatintu atsargumu paslėptas panelei Jadvygos batelio aule."

Paskaitės šiuos porą sakinių, gal skaitytojas paklaus: Kas yra toji panelei Jadvyga? Kas tas sutikimas? Kas tas Urachas?

Panelei Jadvyga—Jadvyga Chodakauskaitė—Tubelinė, kuri neseniai atvyko iš Berlyno į New Yorką.

Urachas—Vokietijos "katalikas kunigaikštis", kurį Smetona su Lietuvos kunigais 1918 metais pakvietė būti Lietuvos karaliumi ir kuris net lietuviškai poterių buvo išmokęs kalbėti.

Aukščiau paduotoji citata yra paimta iš LRKSA organo "Garso".

Taigi Brooklynio lietuvių fašistai susilaukė tokios "panelės", kuri yra monarchistė, kuri slapta vežė nuo Uracho sutikimą smaigstį lietuvių tautai!

Kodėl ponas Ginkus, pas kurį ši "panelė" nutūpė, nepranešė Brooklynio lietuviams jos monarchistinių nuopelnų, kai jis ją garbino per radiją?

Antras klausimas: Ką "panelė Jadvyga" atvežė savo "batelio aule" Amerikos fašistams nuo jų vado p. Smetonos ir nuo visų Hitlerio palaimintųjų buvusių Lietuvos žvalgių, šiltai gyvenančių Berlyne?

Kadaise velionis kun. Tomas-Vaižgantas rašė:

"Visuomenė, reaguoja: tavo inteligentai tave prašė ir iššaudys girti būdami."

Lietuvos visuomenė kun. Tumo žodžių paklausė. Ji reagavo. Šiandien ji todėl yra saugi. Tė "intelligentai", kurie buvo pasirodę visuomenę pragerit, išdulkėjo pas Hitlerį. Lietuvoje pasiliko švari inteligentija, darbo inteligentija, kuri dirba, kuria naują, socialistinę santvarką Lietuvoje.

Jonas Ormanas, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Jaunimo Komiteto sekretorius ir "Tiesos" anglišką skrybių redaktorius, išvyko ilgam prakalbų maršrutui.

Jis lankysis visoje eilėje lietuvių kolonijų. Jis sakys kalbas ne tik jaunimui, bet ir suaugusiems, kadangi Jonas gražiai vartoja abi kalbas, lietuvių ir anglų.

Ormanas daugiausiai darbuos Lietuvos Darbininkų Susivienijimui. Prieteliai ir draugai, LDS nariai ir veikėjai, padėkit Jonui dirbti. Kooperuokite su juo.

Neseniai L. Pruseika turėjo prakalbų maršrutą "Mažajam Aigipte"—pietinėje Illinois dalyje ir St. Louis, Mo.

V. Andriulis, Andriulienė ir Dočkienė buvo nuvykę net į Omaha, Nebraskoj. Andriulienė sakė kalbą, o Andriulienė su Dočkienė padainavo. Vadinasi, daina su kalba gražiai gali būti suderinama, jei tik norima.

Visi jie trys buvo sustoję ir Des Moines, Iowa.

Retai Nebraskos ir Iowos lietuvių pasiekia mūsų žodis. Todėl gerai padarė vilniečiai ten nuvykdam.

Neužilgo Antanas Bimba važiuos su prakalbamomis ir vakarines valstijas. Pasieks jis Čikagą. O gal būtų net ir dar toliau—greit pasieks.

Kiek vėliau D. M. Šolomka važiuos su prakalbų maršrutu.

Ir šių žodžių rašytojui, ir

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 257 LAISVĖS

ANTRAS: 427 LORIMER STREET

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Spalio (Oct.) 31, 1940

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXX. Dienraščio XXII.

Garsusis Rašytojas Dreiser Balsuos už Taiką, už Browderį

New York. — Žymiausias Amerikos rašytojas Theodoras Dreiser, antradienį perstatydamas per radijo kalbėt E. Browderį, komunistų kandidatą į prezidentus, pareiškė, kad "Rooseveltas ir Willkie yra partiniai kas liečia Amerikos traukimą į karą gint Anglijos imperiją visose pasaulio dalyse." O kad demokratų ir republikonų partijų vadai tuo klausimu eina išvien, tai abidvi šios partijos bendrai darbuojasi, kad dabartiniuose prezidento rinkimuose atmett komunistų kandidatus ir tokiu būdu neduot galimybės piliečiam balsuoti už šią taikos partiją, kaip sakė Dreiser.

"Aš nesu komunistas ir nesutinku su ištisa Komunistų Partijos programa.

VOKIEČIAI IR ITALAI NEUŽILGO ITEIKSIĄ ULTIMATUMĄ TURKIJAI

Berlin, spal. 30.—Vokiečių laikraštis "Diplomatische Korrespondenz" pusiū oficialiai sako, kad neužilgo galės būt iteiktas Turkijai ultimatumas (griežtas reikalavimas) panašus į Italijos ultimatumą Graikijai.

"Kur tik anglai turi užsieniuose karo laivų ar lėktuvų stovyklas bei užlandas, visur jos turi būt išnaikintos; to reikalauja Europos gerovė," kaip rašo tas laikraštis.

Vokiečių spauda primena, kad Turkija ir Graikija yra vienintėlės Balkanų šalys, kurios palaiko glaudžius ryšius su Anglija.

Arti vokiečių valdžios stovintis dienraštis "Dienst aus Deutschland" spėja, kad Hitleris ir Mussolinis paskutiniame savo pasitarime Italijoje, turbūt, išdirbo planą įtraukti Ispaniją ir Franciją į kokius tai veiksmus prieš Angliją.

Artimas oro ministeriui Goeringui laikraštis "Esseger National Zeitung" pranašauja, jog sekamas Vokietijos.

kitiems kalbėtojams teks važiuoti šian ir ten. Prasideda, mat, mūsų kultūros rugiapjūtė. Turime dirbti visi. Turime dirbti energiškai.

Bet kur einame ar važiuojame, visuomet atsiminkime, kad reikia stiprinti mūsų spaudą, ypač mūsų dienraščiai "Laisvė" ir "Vilnia".

Dabar yra jų vajus. Dabar geriausias laikas juos užsakyti tiems, kurie jų dar neskaityto.

Si pastaba tinka ne tik kalbėtojams, bet kiekvienam iš mūsų; kiekvienam darbo žmogui, kuris supranta gyvenamojo momento reikšmę!

Vyriausias N. Y. Teismas irgi Atmetė Komunistų Kandidatus

Albany, N. Y.—Vyriausias New Yorko valstijos apeliacijų teismas taip pat užgryrė teisėjo Wm. H. Murray'o sprendimą, kuris atmetė piliečių parašus surinktus prezidentiniams komunistų kandidatams šiuose rinkimuose. Dėl to ne tik Komunistų Partija, bet ir liberalai sako, kad šiuo metu yra hitleriškai šturmuojama rinkimų laisvė Amerikoje abelnai.

Prieš surinktus komunistų kandidatams piliečių parašus užvedė bylą Amerikonoj Legiono vadai. Jie, be kitko, asmeniškai apėjo visus 154 pasirašiusius Grene apskrityje, reikalaudami, kad šie piliečiai atšauktų savo parašus duotus komunistams; o kurie neatšauks, tiems grumojo, kad jie bus išmesti iš darbų ir atimta jiems bedarbių pašalpa ir senatvės pensija,—kaip kad įrodinėjo komunistų advokatai tuose teismuose.

Tokiu būdu 154 piliečiai tame apskrityje buvo priversti atšaukt savo parašus. Jie pasakojo, būk nežinoję, už ką pasirašė.

Dėl tų verstinių atšaukimų, teismai atrado, kad komunistų kandidatams, girdi, trūksta 21 parašo Greene apskrityje iki 50 parašų įstatymiškai reikalaujamų kiekviename valstijos apskrityje. Todėl, ir tapo atmesti visi 43 tūkstančiai ir 700 piliečių parašų, kurie buvo surinkti Browderiui, Komunistų Partijos kandidatui į prezidentus, ir Jamesui Fordui į vice-prezidentus.

Apdege Amerikos karo ministerijos rūmas

Washington, spal. 30.—Staiga kilęs didelis gaisras labai apdegino ketvirtą ir trečią aukštą karo ministerijos rūmo. Ugnis sunaikino daugelį svarbių karinių dokumentų.

Gaisras daugiausia palietė kambarius, kur buvo laikomi pranešimai karinių Amerikos šniukštų iš įvairių kraštų, naujausi ginklų ir amunicijos planai ir kariniai užsakymai.

Be ugniagesių, buvo pašaukta 400 kareivių gaisrui gesinti.

Amerikos karo ministerijos valdininkai nužiūrė, kad gal kas nors tyčia užkūrė šį gaisrą.

Aukštai Pagerbti Devyni Sovietiniai Išradėjai

Maskva. — Sovietų vyriausybė suteikė vardus Socialistinio Darbo. Didvyrių devyniems sovietiniams išradėjams už jų išrastas pagerinimus orlaiviams, kamuolėms ir šautuvams.

ORAS. — Šį ketvirtadienį apsiniaukė ir šilčiau.

Browder Nurodo, kad Willkie ir Rooseveltas Yra Lygūs Karo Šalininkai

Ragina Balsuoti už Taiką Remiančius Kongresinius Kandidatus Tose Valstijose, kur Išmesti Komunistų Kandidatai į Prezidentus ir Vice-Prezidentus

New York. — Komunistų Partijos kandidatas į prezidentus Earl Browder radio kalboj antradienį pareiškė, jog svarbiausias dabar milio nam amerikiečių klausimas tai: "Ar Amerika bus įstumta į baisiąją nelaimę imperialistinio karo?"

"Republikonų kandidatas Willkie kaltino, kad Rooseveltas veda mus į karą. Tai tiesa, baisi tiesa. Bet taip pat tiesa, jog Willkie palaikymo kiekvieną Rooseveltą žingsnį padarytą linkui karo..."

"Rooseveltas veiksmais įrodė, kad jis skubotai stumia Ameriką į karą... Bet Willkie yra pasižadėjęs eiti tuo pačiu keliu. Ir jeigu tik

Willkie gautų galią, jis taip pat be mažiausios atodairos vykdytų planus imperialistinės reakcijos ir karo..."

"Vienintėlė rimta išeitis būtų Darbo Partija, bet tai jau pervėlu šiem lapkričio 5 d. rinkimams. Todėl vienintėlis kelias tiem piliečiam, kurie remtų Darbo Partiją, dabar yra balsuoti už komunistų kandidatus, už jų taikos politiką.

Demokratai išvien su republikonais neteisėtai, per prievartą išmetė Komunistų Partijos kandidatus dvidešimt keturiose valstijose. Jie stengiasi niekam neleisti kitaip balsuoti, kaip tik už karo politiką.

"Tuo tikslu ir New Yorko valstijos teismai, klausydami demokratų boso Flynno, Roosevelto kampanijos vedėjo, išbraukė Komunistų Partiją iš rinkimų sąrašų..."

"Tose valstijose, kur prezidentiniai komunistų kandidatai išmesti iš rinkimų sąrašų, aš tegaliu raginti kuo skaitlingiausiai balsuoti už tuos kongresinius ir vietinius kandidatus, kurie remia taiką.

"Galima ir patiems piliečiam įrašyti ir taip balsuoti už prezidentinius komunistų kandidatus, nors tai labai sunku."

"Kuo daugiausia balsų už taiką, už gyvenimo užtikrinimą, už rinkimų laisvę, už piliečių teises, už darbus—už Komunistų Partijos kandidatus!"

Desėtkai Tūkstančių Vokiečių Kariuomenės Albanijoje

Istanbul, Turkija, spal. 30.—Iš Bulgarijos gauta patikima žinia, kad Vokietija atsuntė 50 iki 75 tūkstančių savo kariuomenės į Albaniją.

Kai tik italai sulaužys graikų pasipriešinimus pasienyje, tuoj šie vokiečiai iš Albanijos šturmuosią graikus, iki praskinsią sau kelią skersai visos Graikijos iki Aegejaus Jūros.

Sovietų Sąjunga Laikosi Taikos, bet Pasi-rengusi Apsiginti

Maskva. — Pas Sovietų užsienio reikalų vice-komisarą Višinskį per dieną atsilankė Amerikos ambasadorius Steinhardt ir Graikijos ir Turkijos atstovai.

Sovietų laikraščiai ir radio duoda bepusiškų pranešimus apie karą tarp Italijos ir Graikijos.

Raudonoji Armija Perspėja Sovietų Priešus

Raudonosios Armijos laikraštis "Raudonoji Žvaigždė" primena, kad Sovietų Sąjunga veda bepusiškumo politiką, bet, girdi, "tarpautinis barometras rodo blogą orą. Tokiose sąlygose Raudonoji Armija turi visuomet stovėti sargyboje ir būti pasiruošus bile momentu visomis jėgomis su savo puikiais įrengimais mesti ant to galvos, kas imtų veikti kaip Sovietų priešas."

atmušt anglų laivyną, kad jis negalėtų iškelt karo jėgų į Balkanus veikti prieš vokiečius ir italus.

Italai Praneša:

Roma, spal. 30. — Italai vietomis nužygiavo 40 mylių pirmyn į Graikiją ir užėmė St. Nicholas miestelį.

Tikslai Italų-Vokiečių Žygio Prieš Graikiją

Belgrad, Jugoslavija. — Cia suprantama, jog italai ir vokiečiai stengiasi užimti Graikiją šitokiais sumetimais:

Iš Graikijos jie galėtų užpulti turkų valdomus Dardanellus; iš arčiau orlaiviais bombarduoti anghų kontroliuojamus žibalo šalinius Artimuose Rytuose;

atmušt anglų laivyną, kad jis negalėtų iškelt karo jėgų į Balkanus veikti prieš vokiečius ir italus.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3873

President Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Belgijos Socialistų Partija
Palaidota!

Prieš tūlą laiką Belgijos Socialistų Partijos (kuri vadinosi Darbininkų Partija) vadas, Henri Demann, pareiškė, kad ši partija yra sulikviduota. Girdi: "Belgijos Darbininkų Partijos politinė rolė tapo užbaigta."

Tas pats Henri Demann reikalauja paleisti ir Belgijos darbo unijas. Esą, darbininkai turi prisitaikyti prie naujosios santvarkos, nazinės santvarkos.

Kaip žinia, Belgijos socialistų partija buvo stambi, ji lošė svarbią rolę Antarajame (Socialistų) Internacionale, josios lyderiai per ilgus metus buvo Belgijos valdžioje. Tai buvo oportunistine partija, mokanti prisitaikyti prie visko. Bet dabar, kai atėjo Belgijon Hitleris, tai socialistai mano, kad ir jų partijos politinė rolė jau pasibaigė, todėl ji reikia likviduoti.

Šitaip krinta viena socialistų partija po kitos! Skandinavijoje—Norvegijoje ir Danijoje—tos partijos jau senai likviduotos. Francijos socialistų partijos nebėra. Daugybė Francijos socialistų partijos lyderių perėjo į Petain-Lavalio režimo pastogę ir iš ten gauna paramos savo spaudai leisti. Bet jų spauda — pronažiška. Jų spauda fašistiška. Hollandijos socialistų partija taipgi tapo likviduota, sako pranešimai.

Bet komunistinės partijos nesilikviduoja. Komunistai, mat, yra išmokę vi. saip veikti: viešai ir slapta. Jeigu ne galima veikti viešai, tai jie veikia slapta. Šiandien tokiuose kraštuose, kaip Belgija, Francija, Hollandija, Danija, Norvegija komunistų laukia didžiausi rugiapjūtė. Šiandien jie ten ir veikia, rizikuodami savo laisve, savo gyvybėmis.

Jau ne kartą buvo pas mus rašyta, kad pirmasis imperialistinis karas Antrajai Internacionai uždavė mirtiną smūgį, o antrasis imperialistinis karas jį palaido, apkas. Šiandien niekas negali abejojti tuo teigimu.

Todėl apie socialistus šiandien (tik Amerikoje, tiek Europoje) niekas nekaiša. Visur kalbama, diskutuojama tik apie komunistinį judėjimą. Prieš jį valdančioji klasė visur bando statyti žabangus. Todėl, kad komunistinis judėjimas yra jai pavojingas.

Todėl tie lietuviški plepalai, kurie skelbią, būk jie atgaivinsią Amerikos lietuviuose socialistinį judėjimą, tik bando apgaudinėti žmones!

Išmintingas Laukšo Balsas

Socialistuojančiam savitraštyj, "Argentinios Lietuvių Balse" (iš spalio 3 d. š. m.) telpa agronomo Br. Laukšo straipsnis. Jis yra įdomus tuo, kad tai rešas dalykas, pasirodęs socialistinėje lietuvių spaudoje. Jis rašo apie Lietuvos išeivius ir naująją Lietuvą—apie jų santykius. Mes čia paduosime kai kurias to straipsnio ištraukas. Ponas Laukšas rašo:

"Lietuvos įvykiai čionykštėj mūsų spaudoj sukėlė įvairių komentarų ir net triukšmo, kurį dar parėmė buv. Lietuvos pasiuntiniai savo protestais. Betgi tą triukšmą pakėlė tik tie, kuriems gyvenimo žvaigždė buvo litas."

Nūrodęs apie mažųjų valstybių ne-

saugią padėtį Europoje, agr. Laukšas toliau sako:

"Lietuvos liaudis ir jos naujoji vyriausybė tai laiku suprato ir pasirinko sau artesni sąjungininką, negu smetoninę karininkiją, nes karininkija suvaidino savo tautai budelio rolę ir savo pažadais mus apvylė net keletą kartų. Štai kodėl:

"Karininkai saujomis glemždami iš valstybės išdo pinigų, mums savo švaistymusi vaidino Vytautos didžiuosius. Savo kalbomis ilindavo liaudį Vilniumi, net Juodąją jūrą. Kad įrodyti karininkijos reikalingumą jie su savo sėbrais išprovokavo 17 gruodžio, Šiaulių, Tauragės, Suvalkų ir kitas skerdynes ir taip smiltimis užbėrė visą eilę niekaltų liaudies sūnų. Taip per lavonus prisliko prie valstybės išdo ir vis rėkė, kad jiems permaža pinigų. Po priedanga ginklų fondų, Vilniaus pasų ir tt. kėlė pinigų plėšimo oblavas ir už tuos pinigus supirktais ginklais šaudė savo liaudį dabinami viens kitą vyties kryžiais. Tokį kryžių už Tauragės skerdynes yra gavęs mano mokyklos draugas leit. Petras Jagminas.

"Taip, kad vieton Vilniaus ir Juodųjų jūrų Lietuvai duota baudžiava ir kapa. Bet netrukus ateina diena karininkijai veikti savo profesijoj ir ištikro parodyti galybę... Vilnius, dėl kurio tiek rėkauta ir švaistytasi be jokių sąlygų, be vieno vienintelio šūvio atiduotas lenkui ir liudžiai uždrausta net protestuoti.

"Berlynas paseka Varšuvą ir Smetonos karininkijos garbei Elta užgieda himną: "Kariuomenė iš Klaipėdos pasitraukė tvarkingai." Reiškia tam tikslui laikoma kariuomenė—faktinas Smetonos dvaro administratorius su atlyginimu 30 milijonų litų metams.

"Taip tai jautė Lietuvos valstietis nepriklausomybę."

Toliau:

"Kas dėl Lietuvos įvesto režimo, mes išeiviai nieko tikslaus nežinome, nes esame izoliuoti, betgi jei liaudis, kuri sudaro absoliutinę daugumą mūsų tautos, ji pasirinko, turbūt jai patiko ir mes neturime jokio pagrindo protestuoti, ar jėga bruktį kita, nes mes jo nejauciamo. Pasiuntinių protestus galima suprasti tik kaip protestus prieš motiną, kodėl ji savo nualintą krūtį ištraukė iš burnos.

"Mūsų išeivija dabar, be abejo, pradės gražiau sugyventi, nes nebebus posūnių, nė litų, nė rublių, nė apmokamų tvarkos ardytojų.

"Kaip mūsų gimtinės liaudis sugyventi su savo tėvynės liaudimi, parodytis atetiis, gi mes privalome ne protestuoti, bet palinkėti abiem joms nuosirdžios draugystės ir laimingos atetiis."

Tai yra išmintingas pasakyta. Tai, beje, pirmutinis tokis raštas, pasirodęs socialistų spaudoje. Jis labai nepatiks Grigaliams ir Michelsonams. Nepatiks visiems tiems, kurie gavo Smetonos medalius arba pensijas. Nepatiks tiems, kurie tuko Lietuvos liaudies krauju ir prakaitu. Nepatiks tiems, kurie nori grąžinti Smetoną Lietuvon viešpatauti. Bet jis patinka ir patiks lietuviams darbo žmonėms, nepaisant, kur jie gyvena.

Lietuvoj Išnaikino Bedarbę

"Pravda" iš rugsėjo 1 dienos praneša, kad Lietuvoj baigiama išnaikinti bedarbė, kuri ten viešpatavo per visą Smetonos režimo laiką. Iki to laiko Lietuvoj 25,000 darbininkų ir žemės ūkį buvusių bedarbių gavo darbus.

Džiaugiasi Lietuvos liaudis, susilaukusi gadynės, kurioj valstybė užtikrina kiekvienam ir kiekvienai darbą, žmonišką algą, gyvenimo ir darbo gerėjancias sąlygas ir apmokamas kasmet vakacijas.

Siaurakakčių Politika

"Daily News" išspausdino pono Carlisle Bargerono straipsnį, kuris užgirtas Republikonų Partijos Nacionalio Komiteto, kaip rinkiminis. Tas ponas smarkiai iškolioja Roosevelta už tai, kad paliosavo tūlas mašinas išvežti į Sovietų Sąjungą ir mūsų šalies atstovai tariasi su SSSR atstovu K. Umanskiu pagerinimui tarpe abiejų šalių santykių. Ponas Bargeron ir republikonai prisilaiko žalingos tuo klausimu Amerikai politikos.

Afrikos dykumose verda mūšiai tarp italų ir anglų; Italai veržiasi linkui Suez Kanalo. Afrikos smiltynai nudažyti darbo žmonių krauju, liejamu dėl imperializmo interesų.

Petrašiūnų Popieriaus Fabrike

Petrašiūnų popieriaus fabrikas vienas moderniausių ir labiausiai mechanizuotų fabrikų Tarybų Lietuvoje. Fabrike dirba apie 250 darbininkų. Fabriką nacionalizavus, buvo pradėta įieškoti kelių darbo našumui pakelti. Kai kuriuose skyriuose, pradėjus dirbti stachanovišku metodu, darbo našumas gerokai pakilo. Pvz., popieriaus glenciavimo skyriuje rašomojo popieriaus vidutiniškai būdavo padaroma 4,700 kg. į dieną. Pradėjus dirbti stachanoviškai, drg. Deikis padarė per vieną pakaitą 6,700 kg., o drg. Nitas—7,300 kg. Laiskraštinio popieriaus ankščiau būdavo padaroma 3,200 kg., o dabar padaroma apie 3,800 kg.

—Mes galėtume ir daugiau pagaminti, bet mašinos nepajėgia. Gaminant padidintas normas, mašinos būna tiek apkrautos, kad didesnis apkrovimas pavojingas. Be to, gamybingumas daug priklauso ir nuo to, kokius gauname užsakymus. Esant daug mažų užsakymų, dažnai prisieina perstatyti mašinas, o tai labai trukdo darbą. Pageidautina, kad mašinų neperstatant būtų galima dirbti bent keletą dienų. Tada mūsų darbo našumas ir gamybingumas žymiai pakiltų,—pasakojo stachanovietis drg. Deikus.

Pakavimo skyriuje teko susitikti su draugais, kurie, atrodo, ir tegyvena mintimi, kaip patobulinti gamybos įrankius, labiau mechanizuoti darbą ir pakelti darbo našumą. Šiame skyriuje dirbamoms pakavimo dėžės. Draugai, Bagdonavičius, Morkūnas ir Stabinskas susitarė pradėti dirbti naujais metodais. Pirmiausia buvo atsakyta nuo iškirtimo skersinėse dėžių lotelėse vietos bontaizams. Rėmų dirbėjas drg. Stabinskas pirmą savaitę darbo našumą pakėlė 50%. Iškirsdamas lotelėse bontaizams vietas, jis į dieną gamindavo 200 dugnų, o be iškirtimų—300. Su juo dirbė draugai Bagdanavičius ir Morkūnas, dėžes bontaizuodami be iškirtimo lotelėse, darbo našumą pakėlė apie 20%. Kitą savaitę pakavimo skyriuje pradėjus dirbti kita pamaina, atsiskakė dėžės be iškirtimų lotelėse bontaizuot. Jie nepritarė naujiems darbų metodams. Drg. Bagdanavičius tariasi su specialistais dėl dėžių bontaizavimo patobulinimo, pritaikant mechaninę jėgą.

Komiteto pirm. drg. St. Žirgulis, pasakodamas apie darbininkų profesinius reikalus, pažymėjo tai, kad, įmonė nacionalizavus, mažiau uždirbantiems padidinti atlyginimai, tačiau atlyginimų klausimą dar reikia peržiūrėti. Būtina nustatyti kvalifikacijas ir uždario normas. Tai esą jau netrukus busi ir padaryta. Darbas fabrike eina normaliai, visi dirba pakeltu ūpu ir pasiryžę pakelti darbo našumą, dirbdami naujais metodais.

Fabrike gerai veikia kompartijos kuopelė. Šiomis dienomis sudaryti polit. lavinimo kult. — švietimo ir švaros darbojimo kolektyvai. Šios kuopelės nariai organizaciniame darbe padeda ir kitų fabrikų darbininkams. Kiekvieną sekmadienį kuopelės nariai renkasi pasitarimų ir aptaria opiuosius darbo žmonėms reikalus. Rengiamos paskaitos, kuriose gausiai dalyvauja fabrikos darbininkai. Dideliu pasisekimu buvo minėta VK(b)P partijos istorijos sukaktis. Fabrike leidžiamas sieninis laikraštis.

Ks.

Laiškas iš Laisvos Lietuvos

Rašo Stasys Semežys, Adelei Tvarijonienei į Binghamton, N. Y.

Rugsėjo 30 d., 1940. Sveikinu sesutę ir švogerį ir dėkoju už laišką.

Brolis Vincas šiems ilgiau mokėsi. Praktikos mėnesį dirbo, tai mažiau mums bėdėdavo. Baigė trečiąją klasę su gerais pasižymėjimais; dabar išvažiuo baigti dar ketvirtą. Kitą metų turės eit kariuomenėn,—mes jo nebeapgausim ir darbą. O man vienam irgi nelabai patinka dirbti, kaip senam arklui, —man irgi nevertėtų čia ant tos ūkės vargti. Kaip žinai, iš pat mažens nebuvo progos pasimokinti patinkama amata, o prie ūkės tai tik iš bėdos...

Dabar prie bolševikų valdžios labiau galima būtų šio bei to pasimokinti, nes darbininkams ir valdininkams algos nebėlogos, o ūkininkams, tai dar kol kas beveik blogiau, nes susirgus, jei ligoninėje reikia gulėti, penkiolika litų reikią mokėti; jei neturi—tai dvėsk namie. O darbininkas arba amatininkas, reiškia —biednas, jei susirgęs—bus gydomas dykai. Tai tuos ūkininkus monioj anie, monija ir tie. Visiem darbininkams ir valdininkams pakėlė atlyginimą, nes sako pabrango pragyvenimas, bet ūkininkam už jų gaminius dar nieko nepakėlė. Bet ko reikia ūkininkui pirti —tai dvigubai ir trigubai kainą. Batus jei nori nusipirkti, tai 100 litų kainuoja, ir dar be paso negausi.

Užtat man nelabai norisi ir ūkininkauti. Atrodo, dar galėčiau šį bei tą išmokyti, gal būtų geriau.

Laukus baigiam nuvalyti, kasam bulves. Kaip girdėt, kitur badas, vainos,—pas mus kol kas yra duonos, mėsos ir sviesto. Viskas nebrangu. Ne

pelės nariai renkasi pasitarimų ir aptaria opiuosius darbo žmonėms reikalus. Rengiamos paskaitos, kuriose gausiai dalyvauja fabrikos darbininkai. Dideliu pasisekimu buvo minėta VK(b)P partijos istorijos sukaktis. Fabrike leidžiamas sieninis laikraštis.

Ks.

jaučiam didelio blogumo, bet nėra ir gerumo. Kitur jau žemes išmatavo, atiminėja iš turinių daugiau, kaip 30 ha.

Bolševikų valdininkai teisingi. Laiškas buvo praplėstas, bet doleris neišimtas. Labai dėkojam už dolerį! Sudie.

Stasys Semežys, Žibartoniai, Krekenavos paš.

London, spal. 29.—Vokiečiai praicitą savaitę nuskandino 32 anglų laivus, viso 146,528 tonų įtalpos, kaip praneša Anglijos vyriausybė.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas:

Gerbiama "Laisvės" Redakcija! Malonėsite duoti paaiškinimą pasklydusiems gandais kas liečia sutvarkymą Lietuvos pilietybės. Tarpe Argentinos lietuvių kylietės, kad didelis nesupratimas, kuomi lietuviai fašistai pasinaudoja. Pas mus kilo žinios, kad būtinas reikalas visiems lietuviams išeiviams atnaujinti Lietuvos pilietybę, kreipiantis Sovietų Sąjungos atstovybėn North Amerikoje lig lapkričio 1 dienos 1940 metų. Pas mus spauda nieko apie tai neraišė. Nustoti Lietuvos pilietybės būtų labai nesmagu. Gerbiami draugai, duokite skubų atsakymą.

S. K.

Atsakymas:

Užklauskimas parašytas rugsėjo 30 dieną. Kai atsakymas pasieks Argentiną, sąžiningo lietuvių, nežinūnt nustatytas užsiregistravimo kur jis gyventų.

Dėl Poeto Klefo Jurgelionio

Patarlė sako: Žmogus sen-damas virsta į vaikystę. Gal čia ir yra šiek tiek teisybės. Štai "Tėvynės" redaktorius, buvęs socialistas ir poetas, dabar jau apsenęs, "Tėvynės" No. 41-me jau kalba su davatkos lūpom, kūdikiškai. Ve jo rašinio perlai: "Bolševizmas, Liuciperis prunkščia peklos salietra, kaip tigras ir ēda ir kanda ir galvas ir rankas ir kojas kapoja ir išnaikina šeimynas ir t.t." Pagaliau Kl. Jurgelionis prisimena apie kūdikystės meilę prie galvijų bei kiaušinių žemės.

Juk bolševizmas iš rusų kalbos verčiant lietuviškai, reiškia didžiūmą. Vadinasi, čia redaktorius taip bjauriai kolioja didžiūmą žmonių. Ot, didžiūmą ir sudaro tik darbininkai. Reiškia, redaktorius ve tą jo minėtą salietrą ir purkščia ant proletarų, tik užsislėpęs už rusiško žodžio. O darbininkai SLA nariai jam ir algą sumoka ir jis už tai tuos darbininkus — didžiūmą — iškolioja... Gal "poetiškai puošnumais" dabina juos?

Dar toliau redaktorius sakosi esąs linkęs apleisti civilizaciją ir eiti prie galvijų, kiaušinių žemės. Gal būt sensantį redaktorių ir traukia prie kūdikystės žaislų... Mat, Lietuvos žemelė jau sypso, glamonėja bei vilioja, kaip senstantį, poetą pri-glausti prie šaltos krūtinės ir užmerkti akis nuo civilizacijos bei proletarų gerėjancios būklės...

Jauna Mergaitė.

Stambi Problema

—Tėte, kur tu esi gimęs? —Klausia mažas Petrukas savo tėvo.
—Aš esu gimęs Joniškėje, mano sūneli.
—O kur gimusi mamytė? —Mamytė—Marijampolėje.

—Tėte, o aš juk esu gimęs Kaune?
—Taip, sūneli!
—Stebėtinas dalykas! —saprotauja Petrukas.—Ir kaip mes trys galėjome susitikti.

Teisingas Atsakymas

—Kokios spalvos plaukus turi tavo tėvelis, Pranuk? —Juodas.
—O tavo mamytė? —Mamytė yra šviesi blondinė.
—Na, o senelis? —Ach, senelis turi tik galvą...
(Surankiota)

laikas bus jau seniai praėjęs.

Tiesa, Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika buvo patvarkius, kad visi Lietuvos piliečiai bei išeiviai, kurie nori būti Lietuvos piliečiais, turi užsiregistruoti iki lapkričio 1 dienos Sovietų Sąjungos atstovybėse. Bet mes nežinome, kaip tas patvarkymas palietė tuos lietuvius, kurie gyvena tokiuose kraštuose, kur Sovietų Sąjungos atstovybių nėra. Veikiausiai jiems bus padaryta išimtis.

Argentiniečiai bei kiti lietuviai, kurie gyvena tokiuose kraštuose, turėtų kreiptis prie Lietuvos vyriausybės ir prašyti informacijų tuo reikalu. Vienas dalykas gali būti visiems aiškus, būtent, socialistinė Lietuvos vyriausybė nenorės nuskrausti nei vieno kymas pasieks Argentiną, sąžiningo lietuvių, nežinūnt nustatytas užsiregistravimo kur jis gyventų.

Laisvoji Sakykla

Faktų šviesoje Atsisveikinu su Opozicija

Meldžiū redakcijos suteikti vietas šiam mano rašiniui, o skaitytojas teiks jį perskaičius, panagrinėjęs.

Man labai nemalonu rašyti apie buvusią komunistinę opoziciją iš blogos pusės, į kurią ir aš esu nemažai įdėjęs energijos ir išlaidų. Bet yra visa eilė faktų, kad opozicija išsigimė ir susiliejo su fašistais ir klerikalais. Dėlto viešai pareiškiu, kad aš pertraukiu visus ryšius su išsigimusia komunistine opozicija (LDD) ir jos vadais. Dabar eikime prie pačių faktų.

1) Karo Klausimas

Kiekvienas siek tiek apsišvietęs žmogus žino, kad niekas daugiau nei tik kapitalizmas savo prigimtimi gimdo karus. Juk nei Versalio, nei kitos imperialistinės taikos sutartys nepašalina prieštaravimų tarpe kapitalistinių kraštų. Tą gerai žinojome ir mes opozicijos ("sklokos") tvėrėjai, steigiamajame suvažiavime, 1932 m., 2 d. bal. Tame suvažiavime vienbalsiai priėmėme karo pavojaus klausimu sekamą rezoliuciją:

Rezoliucija Karo Pavojaus Klausimu

Imperialistinių valstybių manevrai Genevoje, Japonų avantiūros Mandžūrijoje ir Shanghaije, visose šalyse užlaikymas didžiausių armijų ir laivynų, vis didėjanči reakcija—rodytė rodo, jog pasauliniai riezinkai šiuolaiki ruošiasi į karą vieni su kitais ir visi bendrai ginkluojasi prieš Sovietų Sąjungą, kad užgrobų tą šalį, nuvertus Sovietų tvarką, atsteigus kapitalistinį režimą, ir pasidalinus milžiniškais turtais, kurie dabar priklauso darbininkų klasei.

Sovietų Sąjungą yra viso pasaulio darbininkų laimėjimas, viltis ir tėvynė, kurioje baigiama naikinti išnaudojimas ir sekmingai budavojama socializmas.

Lietuvių Darbininkų Draugijos steigiamasis suvažiavimas ragina visus darbininkus budėti prieš karo pavojų, prieštintis "savo" šalies imperialistų užmačiom ir visais galimais būdais stiprinti savo spēkas ir ginti darbininkų tėvynę, Sovietų Sąjungą, nuo visų jos priešių.

(Žiūr. "Naujoji Gadyne", No. 16, 1932 m.).

Nuo to laiko prabėgo aštuoni metai ir veikiausiai (gal jau ir paskutinis) LDD "suvažiavimas", įvykęs Cliffside, priima vėl karo klausimą rezoliuciją, kurioje jau štai kaip aiškina karo priežastis:

"Akyvaizdoje dabar einančio karo, penktasis LDD suvažiavimas, įvykęs gegužės 12 d., 1940, nori konstatuoti faktą: dėl šio karo tiesioginiai yra kaltas Maskvos raudonasis imperializmas." ("N. G." No. 20, 1940.)

Matot, kas prieš 8 metus buvo: "...viso pasaulio darbininkų laimėjimas, viltis ir tėvynė", šiandien tą patį jau vadina "Maskvos raudonųjų imperializmu". Išvada aiški: Jei "Maskvos raudonasis imperializmas" būtų sudaužytas—karų tuomet jau nebūtų!

Opozicijos steigiamasis suvažiavimas dar štai ką pabrėžė: "Mes su pasipiktinimu atremiam visus ir visokeriopus šmeižtus, būk opozicija yra antikomunistinė" ("N. G." No. 16, 1932).

Aš nepyktu ant J. Stilsono (vyriausio sklokos vado) už tai, kad jis pats sėd "visus ir visokeriopus šmeižtus" rašo. Man jo gaila, kad jo darbininkškos karjeros žvaigždė gęsta, jis skęsta fašizmo liūgynan.

Jis (Stilsonas) Brooklyne, liepos 30 d., š. m., nuo vienos estrados su atviru fašistu D.

Klinga, kunigu Balkūnu ir kitais smerkė ir niekino komunistų ir komunistus. Jie suėjo į vieną organizaciją. Ne be reikalo ir Clevelando fašistų "Dirva" džiaugėsi, kad fašistai, socialistai ir klerikalai suėjo į vieną darą.

2) Demokratija

Stilsonas ir dar keli savo "komunistų" išmainė ant socializmo, o socialistai "socializmą" išmainė ant demokratijos jau senai. Ir dabar vieton komunizmo arba socializmo "Naujoji Gadyne" "Naujienos" ir "Keleivis" idealizuoja vien tik demokratiją.

Tik politinis analfabetas gali patikėti, būk ir šis karas iš Anglijos pusės vedamas už kokią ten demokratiją ir būk mūsų šalis remia Angliją vien dėl tos demokratijos. Kur ta "demokratijos gynėja" Anglija, ir pagaliau mūsų šalis, buvo, kai Mussolinio juodieji fašistai skerdė ir grobė beginklę Etiopiją ir bejęgę Albaniją? Kur jos buvo ir ką darė, tos "demokratijų gynėjos", kai Hitleris grobė ir plėšė Austriją ir užgrobė Čechoslovakiją ir išgrobė iš valstybinio banko Berlynas \$80,000,000 aukso? Pagaliau, ką tos "demokratijų gynėjos" darė apgynimui Ispanijos liaudies, kai Franko fašistai ją skerdė? Ant galo, kodėl tos "demokratijų gynėjos" neapgina niekam neprasakaltus Chinojos nuo japoniškų plėšikų?

Kaip buvęs pirmas pasaulinis, taip ir šis karas vedamas ne už demokratijas, bet už grynai medžiaginius, ekonominius reikalus. Ir mūsų šalis jau suregistravo 16 milijonų jaunų vyrų ne dėl kokios ten nesamos demokratijos gynimo, o už Wall Stryto reikalus, už rinkas pasaulyje. O gal norit faktų? Štai jie: Pirm (1-mo) pasaulinio karo metu turėjome 2,348 milijonierius. Per karą naujų milijonierių pasidarė 4,316.

Vienok "N. Gadyne", "Naujienos" ir "Keleivis", atsižadėję klasių kovos, remia tų "demokratiškų" imperialistų šį karą.

3) LIETUVOS KLAUSIMU

I Priešų "Argumentai":

Vieton faktų bei tikrų informacijų, arba kokios nors kritikos, tai susidarė iš klerikalų, fašistų ir socialistų bendras "choras" ir per savus laikraščius vienu balsu traukia:

"Lietuvos nebėra, Lietuva pražuvus, Lietuvą užgrobė, Lietuvą pardavė, Lietuvą sukaustė". O kas taip padarė? Nagi ve kas: "šunes, judosiai, šuniška giminė, pentakojai, kraugeriai, barbarai, išdavikai, pardavikai," ir taip toliau, ir taip be galo.

Dėl persitikrinimo užtenka atsiskleisti kad ir "Tėvynės" No. 30, 1940 m. Tame bendrame "chore" bene pirmais balsais traukia "mūsų" Stilsonas su Strydu. "Naujoji Gadyne", No. 38, š. m., skaitome SLA kp. patalpinto rezoliucijoje sekamą:

"Lietuvos, kaip nepriklausomos valstybės, nebėra". "Barbariškieji jos okupantai kėsina sunaikinti ne tik jos materialę ir dvasinę kultūrą, jie naikina ir tos kultūros kurėjus (mano pabraukta—J. V.). Kitais žodžiais tariant: bolševikai Lietuvoj jau pjauna žmones, ir dar ne bile kokius, o "kultūros kurėjus". Argi dar jums nebaisu!? Iš visko atrod, kad kur kitados buvo graži Lietuva, tai dabar ten atsivėrė bibliškas pragaras. Ir su tuo "pragaru" bandoma išgązinti senus vaikus. Bet tiek to. Eikime prie faktų.

II. Naujos Liet. Reformos:

Kuomet Antanas Smetona Lietuvos vargdienį skriaudi-

kas ir lupikas, pajuto, kad plačioji liaudis jau kyla, kad vergijos pančiai jau garsiai braška, tai pasigriebęs 80,000 litų išdumė pas Hitlerį. Tuomet Lietuvos liaudis su džiaugsmu, birželio 14-15 dd., 1940, išsirikno darbininkškos valdžią—Liaudies Seimą,—kuris įvedė jau sekamas reformas:

1. Paluiosavo politiškus kalinius, kurie už streikus, už darbininkų organizavimą, už prigulėjimą prie politinių partijų, už skaitymą ir platinimą uždraustos literatūros buvo pudomi ir kankinami Lietuvos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Jų viso buvo apie 600. Ir birželio 29 d., Kaune įvyko jų pasitikimas, kuriame dalyvavo virš 15,000 žmonių. Dr. J. Šliupas, kompozitorius St. Šimkus, operos dainininkas Kipras Petrauskas, Generalas Vitkauskas ir visa eilė augstų inteligentų pasitiko ir pagerbė politinius kalinius.

2. Įvedė civilinę metrikaciją. Tas reiškia, kad kurie nenorės kunigams mokėti už šliubus, už krikštus, už numirusius, už laukų šventinimą ir t. p., tai galės ir be to apseiti ir jų niekas už tai neturės tiesios persekioti ir niekinti.

3. Iš visų dvarponių atimti dvarai ir žemė ir jau dalinama bežemiams ir mažžemiams, iki rugs. 21 d. jau buvo apmatuota 521,000 ha. žemės. Dėlai 13,000 naujakurių jau suprojektuoti sklypai.

4. Skolos panaikintos. Smetonos plėšikiška valdžia tūkstančius prasiškolinsiučių ūkių išvaržė. Tie ūkininkai buvo išguiti nuo savų ūkių už skolas. 1937 m., sausio mėnesį iš varžytinių buvo atimta 239 nuosavybės, iš tų 175 ūkiai. Vasario mėnesį—130, ir t. t. Dabar jiems skolos panaikintos ir ūkiai sugrąžinti.

5. Industrija bei pramonė paimta iš kapitalistų į valdžios kontrolę. Kapitalistai jau negalės iš darbininkų praskaito sau milijonus krautis ir lėbaut.

6. Mokslas įvestas visiems veltui. Kiekvienas jaunuolis ir jaunuolė turės pragą siektis prie augštesnio mokslo.

7. Gydymas įvestas veltui. Žmonių mirtingumas turės sumažėti. Nes kurie negalės užsimokėti gydytojui, už vaistus ar ligoninę, tokiais rūpintis valdžia.

Yra įvesta ir daugiau gerų reformų, bet laikas ir vieta neleidžia jų visų išdėstyti.

Tai taip dabar yra toj "baisioj" Lietuvoj. Ir virš išdėstytų faktų niekas nei nebando nuginčyti. Netgi kairieji Lietuvos priešai sako, kad tas viskas nėra bloga.

III. Lietuvos Nepriklausomybė:

Didžiausia nesamone tvirtinti, būk Lietuva buvo nepriklausoma ir savarankiai tvarkėsi pasaulinėje politikoje. Ji visuomet turėjo klausyti galingųjų valstybių įsakymų. Kitaip juk ir negalėjo elgtis silpna būdama. Dėl pavyzdžio galima priminti, kad ir Lenkijos ultimatumą, kovo 17 d., 1938 m., kuriame pareikalavo atpauninti politinius ir ekonominius santykius su Lenkija ir išsižadėti Vilniaus. Ir Lietuva išpildė tų didžiausių Lietuvos skriaudžių reikalavimą. Ne kitaip buvo ir Klaipėdos klausimu. Argi Lietuva savarankiai ir nepriklausomai tvarkydamosi būtų išsižadėjusi to krašto? Ir šiame Europos katastrofiškame momente, kuriame mažos tautos (Norvegija, Danija, Holandija, Belgija, Luksemburgas) sutremptos be jų atsilaisavimo, tai Lietuva labai gerai padarė, dėl savo saugumo, kad dar laiku spėjo prisijungti prie Sovietų Sąjungos Socialistinių Respublikų, kaip 14-ta pilnateisė respublika. Ji turės Tautų Soviete net 25 atstovus. Gi į antrą butą (Sąjunginį Sovietą) Lietuva rinko po vieną atstovą nuo 300 tūkstančių gyventojų ir šiame bu-

te turi teisę turėti apie 10 atstovų. Dabar tai jau galima sakyti, kad Lietuvos neliečiamybė bus apsaugota.

IV Ar Lietuva Ištautės?

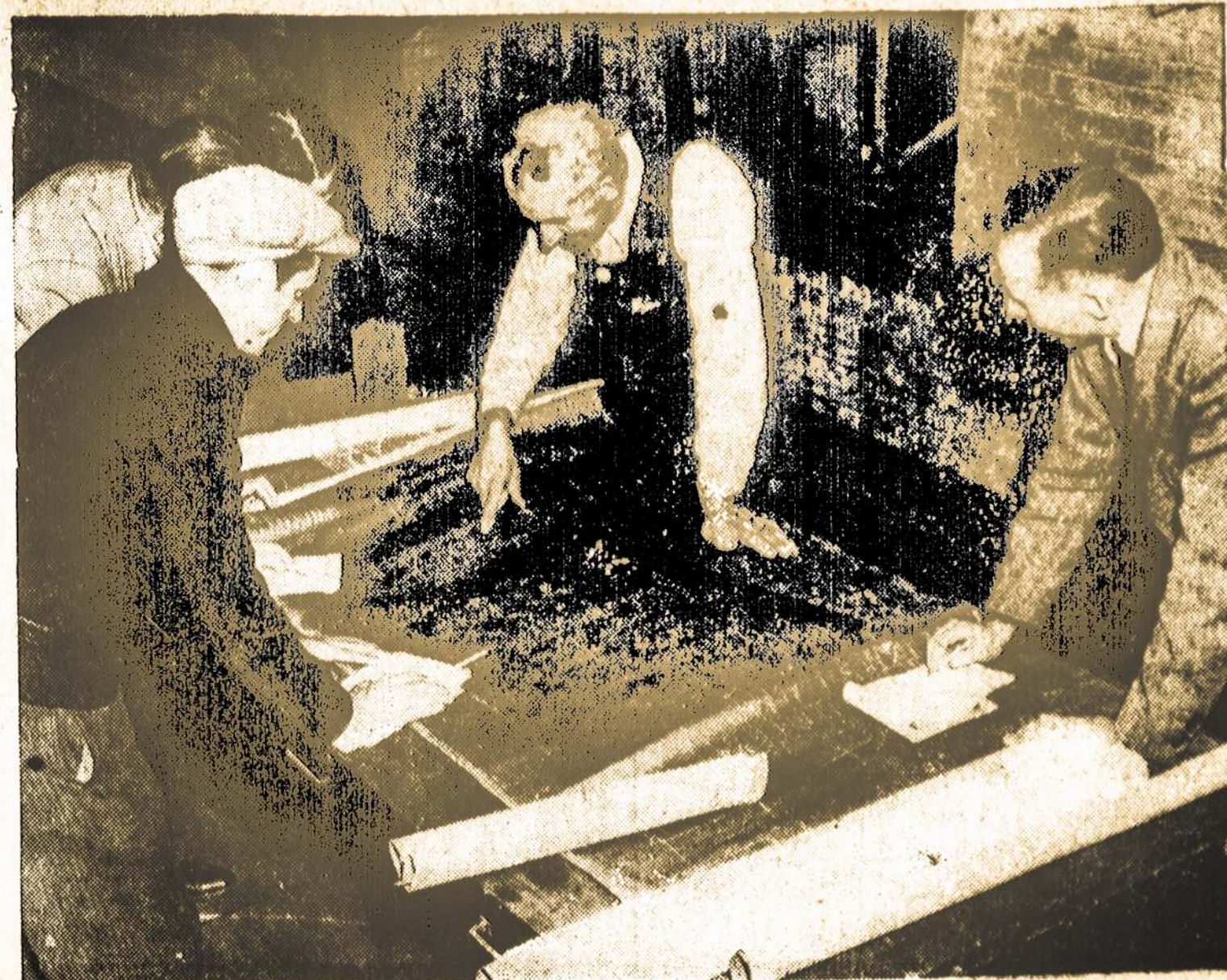
Pirma, negu atsakyti į šį klausimą, reik būtina žvilgtelėti į Lietuvos praeitį, kad geriau suprastume ateitį.

1863 m., gegužės 1 d., į Lietuvą buvo atsiųstas Muravjovas, kaip general-gubernatorius. Muravjovui duota galė ant šių lietuviškų gubernijų: 1. Vilniaus, 2. Kauno, 3. Gardino, 4. Minsko, 5. Vitebsko, 6. Mogilevo. Muravjovas kerštu užsidedęs ant lietuvių už prisidėjimą prie lenkų sukilimo (1863 m., geg. mėn.), įvedė karo stovį ir štai ką atliko Lietuvos tautai: (cituojuame Lietuvos Istoriją) "1. be teismo ir tyrinėjimų išsiųsta 270 žmonės; 2. po teismo išsiųsta į tolimus kraštus 1,260 žmogysčių; 3. karo teismai pasmerkė įvairiomis bausmėmis ir teisių ir turto atėmimu apie 2,000 žmonių (iš šio skaičiaus mirtin nusmerktas 127 žmonės); 4. į Sibirą išsiųsta apie 5,000 žmonių".

Ta pati istorija sako, kad: "Buvo atsitikimų, kad ištisas parapijas užrašydavo stačiatikiams ir versdavo vaikščioti į cerkvę atlikti stačiatikių tikybės priedermes". Visose mokyklose mokytojais buvo tik rusai. Uždrausta leisti savus laikraščius, įsakytas visoms įstaigoms ir valdžioms mokėti už valdžios laikraštį "Vilenskij Vestnik", kuriame buvo rusinimo politika.

Tai taip visas Lietuvos gyvenimas buvo surakintas ir sukaustytas per apie 40 metų. O vienok Lietuvos tauta išliko gyva, neištautėjo.

Dabar paimkime šių dienų Lietuvos padėtį ir palyginkime. Dabar Lietuvoj leidžiama desėtkai įvairių laikraščių bei žurnalių, tūkstančiais spausdinamos knygos, šimtai įvairių mokyklų ir dar naujas stato. Teatrai, universitetai, operos, etc., viskas lietuviškoj kalboj vedama. O juk ir pati visuomenė daug mokytesnė, kultūriškesnė, negu anais juodais laikais. Tai iš kur tas ištautėjimas?

Vaidelis iš Mariners Harbor, Staten Islande (New Yorke), kur mokomi vyrai karinėje laivininkystėje.

jimo pavojus? Kam reikia tas bereikalingas sumas kelti apie ištautėjimą?

Kad tautos susijungė į Sovietų Sąjungą nenyksta, bet klestėja, tai ne tuščia kalba, bet faktas. Dėl pavyzdžio paimkime kad ir Armeniją, kuri turi 1,281,599 gyventojus. 1913 m. buvo tik 15% raštingų žmonių, o 1939 m. jau 93%. Sovietų valdymo metu įkurta 11 aukštųjų mokyklų. Arba Gruzija, kuri turi virš 3,500,000 gyventojų. Sovietų valdžios metu išleista 35 milijonai knygų. Tą patį galima pasakyti apie Kirgiziją, Turkmeniją ir visą eilę kitų tautų. Dabar randasi jau 16 sovietinių respublikų, susijungusių į Sovietų Sąjungą.

Ir aktyvaizdoje šių niekenu nenuginčytų faktų, "N. Gadyne" gaudina svietą, būk "barbarai", "okupantai" suaukais Lietuvos "materialę ir dvasinę kultūrą ir tos kultūros kurėjus".

V Kerštas, Pogromai, Išdavystės

Už vis keisčiausia, kad už

Lietuvos santvarkos pakeitimą, visu įtūžimu kersijama visai nekaltiems Amerikoj gyvenantiems lietuviams. Tuo kerštu be galo ir krašto permirkus "Naujoji Gadyne". Jos ("N. G.") No. 33, š. m., skaitome iš Scranton korespondenciją: "...priimta rezoliucija, kuria nutarta prašalinti iš Sąryšio komunistus, kaip Lietuvos išdavikus ir demokratinės santvarkos prieštus". Nesuaprantama, kaip Amerikoj gyvenanti komunistai galėjo "išduoti" ar "parduoti" Lietuvą! O jeigu Amerikos komunistai pardavė Lietuvą, tai rusai jos neužgrobė, bet nusipirko iš Amerikoj gyvenančių komunistų.

O už tą "pardavimą" "N. G." No. 34 persispausdino "Rymo Katalikų Federacijos Tarybos rezoliuciją, kurioje katalikai siundomi prieš komunistus sekamai: "...neimti į rankas jų laikraščių, nelankyti jokių jų pramogų, neduoti nei cento, bet kokiam komunistų sąjūdžiui paremti, neįsileisti jų į namus" ir t. t.*

O apžvalgoje Strazdas džiaugiasi, kad: "Visoje eilėje kolonijų komunistai mėto mi iš draugijų sąryšių, iš vadovybės". Ir užakcentuoja: "Taip ir reikia daryti" (mano pabraukta—J. V.). Vienok tie žmonės turi drąsos kalbėti apie demokratiją! Nejaugi jūs (Stilsons ir Strazde) užmiršot svarbiausią priežastį ir tikslą, dėlai kurių mes tvėrėme opoziciją?... Jūs į purvą sumyngtė steigiamojo suvažiavimo priimta opozicijos (LDD) konstituciją. Ta konstitucija neduoda jums teisės vienytis su klerikalais ir fašistais puolmui kitaip manančių bei siundyt žmones prie pogromų, arba pirštais rodyt komunistus. Dieso komisija ir be jūsų pagalbos dirba Wall stryčio nau-dai...

Štai kas LDD konstitucijai nurodyta:

"(f) Pamatinis šios organizacijos tikslas—remti tą judėjimą, kuris eina prie panaikinimo kapitalizmo tvarkos ir įsteigimo darbininkų ir (Tąs ant 5-to pusl.)

KONCERTAS IR BALIUS

RENGIA PIRMYN CHORAS

Sekmadienį, Lapkričio 3 November

KASMOČIŲ SVETAINĖJE 91 Steamboat Road GREAT NECK, N. Y.

Pradžia 5-tą val. vakaro

Pirmyn Choras, vadovystė Jurgio Kazakevičiaus

Programos Dalyviai: Ensembles Aidbalsiai, vadovaujamas B. Salinaitės; plačiai žinomi trūbadoriai iš Brooklyno—A. Velička ir P. Grabauskas dainuos duetą. Pirmą syk čia dainuos jauna solistė, Birūta Simanavičiūtė. Pirmyn Choras taipgi stropiai prisirengę prie šio koncerto, ne tik mišrūs balsai, bet ir vyry balsai pasirodys su naujomis dainomis.

Bus suvaidinta dialogas: "GYVENIMAS IR VILTIS" labai atitinkantis šiame lietuvių gyvenimo momente.

SOKIAMS GROS JURGIO KAZAKEVIČIAUS ORKESTRA

Ižanga 50 centų. Vien tik šokiams 35c

Maloniai kviečiame visus, kaip vietinius, taip ir iš apylinkės dalyvauti šiame parengime ir smagiai praleisti vakarą.

PIRMYN CHORAS.

Naujoji Lietuvos Konstitucija

(Tęsa)

III SKYRIUS

Lietuvos TSR Aukščiausieji Valstybinės Valdžios Organai

20 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR aukščiausias valstybinės valdžios organas yra Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba.

21 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba yra renkama TSR piliečių ketveriems metams, rinkimų apygardomis, pagal normą: vienas atstovas nuo 15,000 gyventojų.

22 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba vykdo visas teises, suteiktas Lietuvos Tarybų Socialistinei Respublikai pagal Lietuvos TSR Konstitucijos 13 ir 19 straipsnius, kiek jos Konstitucijos nustatytai neįeina kompetencijon Aukščiausiajai Tarybai atskaitingų Lietuvos TSR organų: Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos ir Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos.

23 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba yra vienintelis Lietuvos TSR įstatymų leidimo organas.

24 STRAIPSNIS. Įstatymas laikomas patvirtintu, jeigu jis priimtas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos paprasta balsų dauguma.

25 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos priimtųjų įstatymai skelbiami lietuvių ir rusų kalbomis su Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko ir sekretoriaus parašais.

26 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba renka Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos pirmininką ir du jo pavaduotojus.

27 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas vadovauja Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos posėdžiams ir prižiūri jos vidaus tvarką.

28 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijas šaukia Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas du kartus per metus.

Neeilinės sesijas šaukia Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas savo nuožiūra ir Aukščiausiosios Tarybos atstovų vieno trečdalo reikalavimu.

29 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba renka Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą šios sudėties: Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininką, du jo pavaduotojus, Prezidiumo sekretorių ir 11 Prezidiumo narių.

30 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas iš viso savo veikimo yra atskaitingas Lietuvos TSR Aukščiausiajai Tarybai.

31 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas:

a) šaukia Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijas;
b) aiškina Lietuvos TSR įstatymus, leidžia įsakymus;
c) vykdo visuotinę liaudies apklausą (referendumą);
d) panaikina Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos nutarimus ir potvarkius, o taip pat apskričių darbo žmonių atstovų Tarybų nusprendimus bei potvarkius, jei jie neatitinka įstatymo;

e) suteikia Lietuvos TSR garbės pavadinimus;
f) vykdo malonės teisę piliečiams, nuolatiniams Lietuvos TSR teismo organų.

32 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba renka mandatų komisiją, kuri tikrina Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos atstovų įgaliojimus. Mandatų komisijos pateikimu Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba sprendžia, ar pripažinti įgaliojimus, ar kasuoti atskirų atstovų rinkimus.

33 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba skiria, kada ji ras reikalinga, tardymo ir revizijos komisijas bet kuriuo dalyku.

Visos įstaigos ir tarnybiniai asmenys

turi pildyti šių komisijų reikalavimus ir teikti joms reikiamą medžiagą bei dokumentus.

34 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos atstovas negali būti patrauktas teismo atsakomybėn ir areštuotas be Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sutikimo, o tuo laikotarpiu, kai nėra Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijos, — be Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo sutikimo.

35 STRAIPSNIS. Pasibaigus Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos įgaliojimų laikui, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas skiria naujus rinkimus ne vėliau kaip per du mėnesius, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos įgaliojimų laikui pasibaigus.

36 STRAIPSNIS. Pasibaigus Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos įgaliojimų laikui, Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas pasilieka savo teises iki pat to laiko, kol naujai išrinkta Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba sudarys naują Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą.

37 STRAIPSNIS. Naujai išrinktą Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą sušaukia senosios sudėties Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumas ne vėliau kaip per mėnesį po rinkimų.

38 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba sudaro Lietuvos TSR Vyriausybę—Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybą.

IV SKYRIUS

Lietuvos TSR Valstybinio Valdymo Organai

39 STRAIPSNIS. Aukščiausias vykdomasis ir tvarkomasis Lietuvos TSR valstybinės valdžios organas yra Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba.

40 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba yra atsakinga prieš Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir jai atskaitinga, o laikotarpiu tarp Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos sesijų—prieš Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą, kuriam ji yra atskaitinga.

41 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba leidžia nutarimus ir potvarkius, remdamasi ir vykdydama TSRS bei Lietuvos TSR įstatymus, TSRS Liaudies Komisarų Tarybos nutarimus bei potvarkius ir tikrina jų vykdymą.

42 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos nutarimai ir potvarkiai privalomi vykdyti visoje Lietuvos TSR teritorijoje.

43 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba:

a) vienija respublikinių ir sąjunginių respublikinių Lietuvos TSR Liaudies Komisarų ir kitų jos žinioj esamų ūkinių, administracinių ir kultūrinių įstaigų darbą ir nustato jo linkmę; vienija ir tikrina bendrasąjunginių Liaudies Komisarų įgaliojimų darbą;
b) sudaro Lietuvos TSR Liaudies ūkio planą, pateikia jį tvirtinti Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir imasi priemonių liaudies ūkio planui įvykdyti;

c) sudaro valstybinį Lietuvos TSR biudžetą ir vietinių Lietuvos TSR biudžetų santrauką, pateikia valstybės biudžetą patvirtinti Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir imasi priemonių Lietuvos TSR valstybiniams ir vietiniams biudžetams įvykdyti;

d) imasi priemonių visuomenės tvarkai užtikrinti, valstybės interesams ginti ir piliečių teisėms apsaugoti;

e) vadovauja apskričių ir miestų darbo žmonių atstovų tarybų vykdomųjų komitetų darbui ir jį tikrina;

f) prireikus sudaro specialius komitetus ir Vyriausias Valdybas prie Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos ūkinės ir kultūrinės statybos reikalams.

44 STRAIPSNIS. Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Taryba turi teisę keisti Lietuvos TSR Liaudies Komisarų įsakymus ir instrukcijas, darbo žmonių atstovų tarybų apskričių ir miestų vykdomųjų komitetų nusprendimus bei potvarkius, o taip pat sustabdyti apskričių ir miestų darbo žmonių atstovų tarybų nusprendimus bei potvarkius.

(Bus daugiau)

Chicagos Žinios

Skaitlingos Buvo Literatūros Draugijos Apskričio Prakalbos Buvo Apie 400 Žmonių Lietuvių Auditorijoj

Spalių 25 d. Lietuvių Literatūros Draugijos 1-mas Apskričių surengė Lietuvos ir Amerikos lietuvių judėjimo klausimu prakalbą. Žmonių didžiųjų auditorijos salę susirinko apie 400. Prakalbam pirmininkavo St. Butkus. Jau nuolis Sakalas iš Brooklyno pasakė gražią ir energingą prakalbą apie Smetonos režimo sugriuvimą Lietuvoj, apie ten jaunimo veiklą ir apie Amerikos lietuvių jaunimo nusiistatymą link naujosios Lietuvos vyriausybės.

V. Andrušis, "Vilnius" redaktorius, trumpai paskaitė Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos konstituciją ir paaiškino svarbesnius konstitucijos punktus.

Dr. Graičūnas kalbėjo apie kūrybinę kultūrą; apie apšviętos ir kultūros kilimą prie Justo Paleckio vyriausybės.

F. Abekas, kuris 1935 metais buvo išveiktas iš Lietuvos, pasakė išsamią prakalbą apie tai, kas šiandien vyksta Lietuvoj ir apie Amerikos lietuviuose einantį sąjudį. Jis žymėjo, kad kaip Lietuva buvo, taip ir pasilik. Lietuvių kalba ir kultūra bei moksliniamis šiandien daug sparčiau kils, o tuo pačiu sykiu šalies ekonominis gerbūvis ir šalies saugumas keleriojai geriau stovi, negu pirmiau. Tūli reikalingi elementai, jis žymėjo, niekina Paleckio vyriausybės asmeninio pasinaudojimo išro-kavimais. Jie nepaiso lietuvių tautos ekonominio kleidėjimo ir kultūrinio kilimo.

Toliau kalbėtojas nurodė, kad važinėjamai į Washingtoną ir cigarnių dovanos, jog atsukt J. V. prezidentą prieš naująją Lietuvą, neturi svarbos. Cigarnių nesulaikys socializmo kūrybos Lietuvoj! Prakalbų pradžioj gražiai sudainavo keletą dainų Moterų Kultūros Choras. Masinio mitingo užbaigai dailiai padainavo Kanklių Choras.

Prakalbų eigoj parduota didelei brošiūros "Taisybė Apie Lietuvą", kurią parašė L. Pruseika.

Priėmė dvi rezolucijas: Viena pareiškimui, kad vadinama Lietuvių delegacija pas prezidentą į Washingtoną niekeno nerinkta ir neatstovauja Amerikos lietuvių opinijos; antra, kad valdžia nevaržytų mažesnių partijų, jų tarpe Komunistų Partijai, turėti savo kandidatus ant balsavimo surašų. Taipgi priimta pasveikinimas Lietuvos liaudžiai.

Tenka pagirti Literatūros Draugijos apskritį už surengimą prakalbų ir trumpą laiką.

Rep.

Užmušė Lietuvį

Šeštadienį, spalio 26 d., apie 4 val. popiet, parėjęs iš darbo Augustas Virbila, kuris turi savo namą ir valgomų daiktų krautuvę, 3336 S. Lowe Ave., vietoj valgyti vakarienę, nuėjo į savo garadžių tūlą darbą atlikti. Žmonės girdėję, kad turėjęs argumentą su kitu žmogum dėl išmatų, kad sumeta prie jo garadžiaus.

Po kelių minučių laiko Virbilą atnešė į stubą be sąmonės. Jo galva buvo kruvina. Tuojaus pašaukė Dr. Bertašius. Kol daktaras pribuvo, tai Virbila ir numirė. Dr. Bertašius pripažino, kad galvos kaulas buvo perskeltas. Kaip tas atsitiko, nežinia. Policija išvežė kūną tolimesniai tyrimui.

Rep.

Petras Vileišis Insurance Kompanijos Kolektorius

Dr. Petras Vileišis, kuris išbėgo iš Lietuvos kartu su keliais smetonlaiziais, atvykęs Amerikon, pasakė eilę prakalbų prieš naująją Lietuvos vyriausybę, dabar stoją dirbti

prie Prudential Life Insurance Co.

Kolektuoti duokles iš apsidraudusių žmonių dėlto bus naudingesnis darbas, negu buvo kartu su Smetona spausti Lietuvos liaudį.

Bridgeportietis.

St. Louis, Mo.

1 Nušautas, 4 Pašauti Susirėmimo Unijistų Su Neunijistais

Spalio 23 dieną čionai įvyko susirėmimas tarp AFL unijos narių ir neunijistų dirbančių prie namų statymo. Vienas iš pašautų mirė, keturi lengviau pašauti ir trisdešimt apmūsti.

Norman Schuermann Building and Real Estate kompanija pradėjo statyti apie 25 naujus mažus namus (bungalows) St. Louis priemiestyje Velda Village Hills. Prie namų statymo dirba apie 200 darbininkų, nepriklausančių prie unijos.

Spalio 23 d., 50 AFL unijistų pikietavo darbo vietą ir susirėmimas įvyko. Pikietai kaltinami šovimu.

Policija išgirdus šūvius, atvyko į vietą kur ėjo susirėmimas. Prasidėjo tikros riaušės; mėtymas plytų ir lentgalių. Automobilų stiklai pradėjo laktsti į visas puses.

Kada riaušės tapo apmaldintos, Upton Hammond, 69 m. AFL narys gulėjo pašautas. Kiek vėliau jis ligoninėj mirė. Keturi kiti kiek lengviau nukentėjo, bet teko ir jiems šūvių.

Čionais dabartiniu laiku AFL veda plačią organizaci-

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker

Laidotuvių Direktorius

Išbalzmuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilus ir karetas veseligm, krikštynom, kitkam.

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

Telephone: EVergreen 8-9770

"LAISVĖS" VAJUS GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Visų dienraščio "Laisvės" patriotų prašome tuojaus stoti į vajų gavimui naujų skaitytojų.

Vajus Prasideda 1 d. Spalių Baigsis su 15 d. Lapkričio

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gauti savo dienraščiui norš po vieną naują skaitytoją.

PINIGINĖS DOVANOS KONTESTANTAM

1—\$50; 2—\$35; 3—\$25; 4—\$20; 5—\$18; 6—\$15; 7—\$12; 8—\$10; 9—\$7; 10—\$5.

Stokite į vajų tuojaus, gaukite savo dienraščiui naujų skaitytojų ir gaukite sau vieną iš aukščiausių nurodytų dovanų.

"Laisvės" kaina metams \$5.50 ir pusei metų \$3.00. Brooklynė metams \$6.00, pusei metų \$3.25.

Naujiems skaitytojams kainoje nuolaidos nėra. Nes viskam brangstant prisieis pakelti ir "Laisvės" kainą. Kurie užsisakys naujai ar atsinaujins ją laike vaju, tiems per visus metus nebus pakelta prenumerata.

Prenumeratas ir mokestį siųskite šiuomi antrašu:

"LAISVĖ",

427 Lorimer St.,

Brooklyn, N. Y.

GRAIKAI NUSIVIJĘ ITALUS 8 MYLIAS ALBANIJON

London, spalio 29.—Anglai praneša, kad graikai vienoje vietoje ne tik išmušė italus laukan, bet nuvijo juos 8 mylias per sieną toliau į Albaniją.

London. — Pranešama, kad per eksploziją viename Paryžiaus elektros fabrike užmušta daug žmonių.

Binghamton, N. Y.

GERA VIETA SIUVĖJUI

Drabužių Valytojui ir Prosytojui Liet. Svetainės Name Kreiptis pas O. Girnienę

4 Welton Avenue Binghamton, N. Y. (256-261)

DR. J. J. KASKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964

580 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių
Direktorius

Liūdėsio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą.

Patogiai ir gražiai moderniškai įrūšta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Shenandoah, Minersville, Mahanoy City ir Apylinkių Lietuviams

Šios savaitės pabaigoje pas mus įvyks eilė masinių mitingų Lietuvos, dabartinio karo ir prezidentinių rinkimų reikalais.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvaite turėtų juose dalyvauti. Tai jau labai seniai mes tokius mitingus beturėjome.

Kalbėtojai bus net du iš Brooklyno, būtent, Antanas Bimba ir Vytautas Zablackas, jaunuolis, Ispanijos liaudies karo veteranas.

Mitingai bus sekamosiose vietose ir dienose:

Mahanoy City: subatoje, lapkričio 2 d., 8 val. vakare, The Palestia Hall, ant W. Mahanoy Ave.

Shenandoah: nedėlioje, lapkričio 3 d., 2 val. po pietų, svetainėje kampaš Main St. ir Oak St.

Minersville: nedėlioje, lapkričio 3 d., 7 val. vakare, Piličių Klubo svetainėje, kampaš 3rd St. ir South St.

Labai svarbu "Laisvės" skaitytojams, jų prieitiams ir visiems lietuviams ne tik viršuje paminėtų miestų, bet ir iš apylinkių suvažiuoti į šiuos visuotinius lietuvių susirinkimus. Įžanga visiems nemokama.

Reporteris.

LLD 10-to Apskr. Prakalbų Maršrutas

Kalbės d. L. Pruseika

Su šiuomi prašau įsitęti LLD. kuopų valdybas ir narius, kad su lapkričio 2 diena prasideda LLD. 10 Apskričio prakalbų maršrutas po Mich. valstiją ir tęsis iki 11 d. lapkričio. Kuopų valdybos stengkitės rengti ir gerai garsinti būsimas prakalbas sekamosiose vietose ir dienose.

Lapkričio 2 d., 8 val. vakare, 188 N. Saginaw St., Pontiac, Mich.

Lapkričio 3 d., 2:30 val. po pietų Rusų svetainėje, 9219 Russell St., Detroit.

Lapkričio 4 ir 5 dd., Saginaw, Mich.

Lapkričio 6 ir 7 dd., Scot-

tille ir Custer, farmerių kolonijoj.

Lapkričio 8 d., Hart, Michigan, farmerių kolonijoj. Lapkr. 9 d., Muskegan, Mich.

Lapkričio 10 d., Grand Rapids, Mich.

Nuo kai kurių kuopų negavau pranešimo, kur įvyks prakalbos, tad tą turės pasigarsinti pačios kuopos.

Mažesnių miestų ir farmerių kolonijų artimoje apylinkėje randasi nemažai lietuvių. Tų apylinkių kuopos būtinai turi pakviesti savo pažįstamus ir kaimynus į minėtas prakalbas.

LLD. 10 Apskr. Sekr., J. F. Alvinas, 10219 Russell St., Detroit, Mich.

SENATORIAI REIKALAUJA STABDYT KARĄ

Washington.—Senatoriai Wheeler (Mont.) ir Johnson (Col.) prašo prez. Rooseveltą paveikt karį, kuris Europoje šalis sustabdyt karo veiksmus ir pradėt taikos derybas.

Torrington, Conn.

Torringtono Echo Choras, sykiu su Waterb. Vilijos Choru, rengia didelį koncertą, apib. kaip angliška vadinas, "Musical Review". Atsisub šį šeštadienį, lapkričio 2, Lietuvių svetainėje, ant Beechwood Ave., 7:30 val. vakare.

Abudu chorai po vadovystę Bronės Rasims, sutvarkė labai gražią ir ypatingą programą, su daug pamarginimų. Bus tikrai gražiausia programa, rengta Torringtone.

Po programos, gera orkestra gies šokiams iki 1 val. ryte. Bus gėrimų ir užkandžių. Įžanga 50c. Kviečiame visus draugus atsilankyti, ir linksmai laiką praleisti.

CLEVELAND, OHIO
Nepamirškite lapkr. 2 d. tą dieną klubas minės metines sukaktuves duodamas gera ir skania vakarienė. Klubas yra vienintelis tarpe progresyvių, sutvarkė 5 LDS kuopų. Taigi, komisija nori atkreipti atidų visų LDS kuopų, ir visos progresyvių visuomenės nepamiršti šeštadienio lapkr. 2, dalyvauti klubo parengimo, 920 E. 79th St. Pradžia 6 v. v. Kviečia rengimo komisija. P. S. Tikietų pardavėjai: Sugra-

Rengimo Komisija.

Baigė Vidurinę Mokyklą Bus Priimami į Armijos Lakūnus

Washington. — Iki šiol norintieji tapt kariniais Amerikos lakūnais turėjo būti baigę vidurinę mokyklą (high school) ir dviejų metų mokslą kolegijoj.

Dabar armijos valdyba nusprendė priimti į lakūnus jaunuos vyrus, kurie baigė tikslai vidurinę mokyklą. Nes armija, negauna kiek reikiant kandidatų ir lakūnus iš mokytesniųjų.

Bet priimamas tik su vidurinės mokyklos diplomu jaunuolis turės bent vakarais mokintis per keturis mėnesius tam tikrų mokslo dalykų, kurie labiausiai reikalingi orlaivininkystei. Šio mokymosi kaštus apmokės valdžia.

Žinios iš Laisvos Lietuvos

DVARAI—DVARNINKAI

Tauragė. — Tauragės apskritys, maždaug kaip ir Raseinių, buvo gausus dvarais dvarininkais. Žemės tvarkymas šioje apskrityje palietė 1,359 dvarus, vienuolynus ir stambius ūkius, iš kurių į žemės fondą paimta 23,953 ha. žemės. Dauguma dvarų čia per paskutinius dešimtmečius jau ejo iš rankų ir rankas tik 15-koje dvarų, turinčių per 1,722 ha. bendro ploto, tebegyveno apylinkių valstiečius baudžiamon varsiųjų "jomylisčių" palikuonys. Čia bene prie kiekvienos didesnės parapijos klebonai buvo įsigiję didžiulius ūkius, kurių žemės pertvarkymas palietė net 37 vienetus, turinčius 1,352 ha. bendro ploto, ir du vienuolynus, apimančius apie 70 ha. Rietavo valdijoje iš dviejų klebonijų paimta 121 ha. žemės.

KULTŪROS NAMAI

Kaunas. — Stalino prospektu 20 nr. įsteigti LKP(b) Partinio švietimo Namai, kuriuose jau vyksta viešos paskaitos ir partiniai kursai, kuriuos lanko iš įvairių LTSR vietų atvykę būsimieji vadai. Part. šviet. Namai turi paskaitų salę, kurioje sutelpta apie 250 klausytojų. Čia chorai ir orkestrai atlieka savo repeticijas. Skaitykloje telpa apie 60 žmonių. Čia yra biblioteka ir gaunama periodika lietuvių ir rusų kalbomis. Bibliotekoje jau surinkta per 2,000 tomy knygų. Ypačiai vertingas tos bibliotekos indėlis yra Lenino raštai (3 komplektai po 30 tomy), be to yra ir kitų labai vertingų knygų, albumų, nuotraukų, pagalbinių vaizduojamosios mokyklų ir kt. Labai įdomus muziejinis Stalino kampelis, kur gausiai surinkta nuotraukų iš audringo Stalino gyvenimo.

Vilnius. — Vilniaus komjaunimo centras organizuoja visuomeninių mokslų studijas.

PRANESIMAI IS KITUR

TORRINGTON, CONN.
Torringtono Echo Choras ir Waterburio Vilijos Choras rengia didelį koncertą šį šeštadienį, lapkričio 2, Lietuvių svetainėje, 125 Beechwood Ave., Torringtone. Prasidės 7:30 val. vakare. Po programos, įvyks šokiai, kurie tęsis iki 1 val. ryte. Bus gėrimų ir užkandžių. Įžanga 50c. Kviečiame visus draugus atsilankyti, ir linksmai laiką praleisti.

CLEVELAND, OHIO
Nepamirškite lapkr. 2 d. tą dieną klubas minės metines sukaktuves duodamas gera ir skania vakarienė. Klubas yra vienintelis tarpe progresyvių, sutvarkė 5 LDS kuopų. Taigi, komisija nori atkreipti atidų visų LDS kuopų, ir visos progresyvių visuomenės nepamiršti šeštadienio lapkr. 2, dalyvauti klubo parengimo, 920 E. 79th St. Pradžia 6 v. v. Kviečia rengimo komisija. P. S. Tikietų pardavėjai: Sugra-

Garsinkite savo biznį dienraščio "Laisvėje".

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, tildbasai ir kepta paršiena; gospodariškai nuvirsti kopistai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Vasaros laikų visada yra gražus pasirinkimas plonųjų valgių ir daržovių—virtų ir šaltų.

žinkite tikėtus ar pinigų nevaliau kal spalio 31 d. Jeigu nematysite iš ko paėmė, tai palikite klube. (257-9)

CAMBRIDGE, MASS.

Amerikos Lietuvių Moterų Klubas rengia didelį koncertą, lapkričio 3, 2:30 po pietų, 163 Harvard St. Bus geri dainininkai, muzikos, Rusų šokių grupė, taipgi veikalukas bus perstatytas. Draugė Sukackienė prakalbą pasakys. Prašome visų atsilankyti. Įžanga tik 40c. — Marijona Stasiene. (257-9)

CAMDEN, N. J.

Draugai! LDS ir ALDLD kuopų susirinkimas įvyks šios nedėlios vakare kaip 8-ies pas J. Lastauska, 686 Central Ave. Visi nariai dalyvaukite susirinkime, nes apart bėgančių reikalų, mes turėsime ir naujų aplikantų į kuopas. ALDLD nariai gaus ir naują knygą. Iki paskutinio. Sekretorius S. V. (257-9)

HARTFORD, CONN.

LLD 68 kuopa turės susirinkimą labai svarbiais reikalais, 31 d. spalio, 8-10 val. vakare, Laisvės Choro svetainėje, 155 Hungerford St. Visi nariai dalyvaukite, nes dabar yra svarbių reikalų, kuriuos turime apdiskusuoti. — B. Muleranka.

HARRISON-KEARNY, N. J.
Susirinkimas LLD 136 kp. įvyks šeštadienį, lapkričio 3 d., 2:30 val. po pietų, 15-17 Ann Street. Visi draugai dalyvaukite šiame susirinkime, nes yra daug svarbių reikalų aptarti, ir kurių mokėstys užsivilkę, meldžiu atsisieiti, nes metai senai pasibaigė, o daug narių dar neužsimekėję duokles. Taipgi atelkite atsiminti knygą, kurią dar negavote. — Sekr. K. K. (257-9)

CHESTER, PA.

LLD 30 kp. susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkr. 4, kaip 2 val. po pietų, Lietuvių Klubo knygynė. Būtinai susirinkite visi nariai. Iš LLD 6-to Apskričio išduos raportą, taipgi yra atėjusios knygos, kurias galėsite atsiminti. Yra daugelis kitų svarbių reikalų. (257-9)

DETROIT, MICH.

Lietuvių Moterų Pažangos Klubas rengia vakariene lapkričio (Nov.) 2 d., 7:30 v. v., 4097 Porter St. Vakariene susidės iš įvairių lietuviškų valgių. Gies gera orkestra šokiams. Bus ir alaus. Tikietas iš anksto 45c, o prie durų 50c. Kviečia visus ir visas. — Pramogų Komisija. (257-258)

WORCESTER, MASS.

Pirmadienį, lapkričio 4-tą dieną, 7:30 vakaro, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St., prasideda savaitinio lavinimos mokyklėlė. Prašom visų pagedaujančių imti joje dalyvumą būti laiku. — M. K. (257-259)

GREAT NECK, N. Y.

Lietuvių Amerikos Piličių Klubas rengia didelį masinį susirinkimą, pirmadienį, lapkričio 4, Kasmočių svetainėje, 91 Stambout Rd. Bus gerų kalbėtojų. Šio susirinkimo tikslas yra apdiskusuoti kokios partijos kandidatai yra tinkamesni. Už kuriuos turėtų piličiai balsuoti 5 d. lapkričio. Pradžia 8 val. vakare. Atelkite visi. (257-9)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD 151 kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkričio 3-tą d., 2 valanda po pietų, 143 Pierce St. Visi nariai malonėkite atsilankyti laiku. — Valdyba. (257-259)

CLEVELAND, OHIO

Amerikos L. M. Klubas narių susirinkimas įvyks ketvirtadienį, spalio 31 d., 8 v. v. 920 E. 79th St. Narės, malonėkite dalyvauti, nes turime svarbių dalykų aptarti. Kadangi rengiamės prie parengimo, tai reikės ir darbininkus širinti. Šis bus paskutinis susirinkimas prieš lošimą. — M. Račkaitienė, Sekr. (255-257)

HAMTRAMCK, MICH.

LLD 188 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, 1 d. lapkr. 1035 Caniff. Pradžia 7:30 v. v. Nariai dalyvaukite, tie kurie užsimokėję duokles gaus po naują knygą. Nepamirškite

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturių bolų alėys. Kalnos Prieinamos

949-959 Willoughby Ave. Tel.: STagg 2-3842

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, tildbasai ir kepta paršiena; gospodariškai nuvirsti kopistai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAKARO

Vasaros laikų visada yra gražus pasirinkimas plonųjų valgių ir daržovių—virtų ir šaltų.

atsivesti ir naujų narių. — A. V. Sekr. (256-258)

HUDSON, MASS.

ALDLD 103 kp. susirinkimas įvyks 1 d. lapkr., 8 v. v., H. L. P. Klubo Svetainėje. Nariai prašomi dalyvauti, turėsime daug reikalų aptarti. Taipgi gausite naują knygą. — J. J. Sekr. (256-258)

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 5-3622

108 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 8-7179

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias sutelkiam nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavys sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir p a d i d i n u tokio dydžio, kokio pagedaujama. Taipgi atmaliojeju įvairiom spalvom.

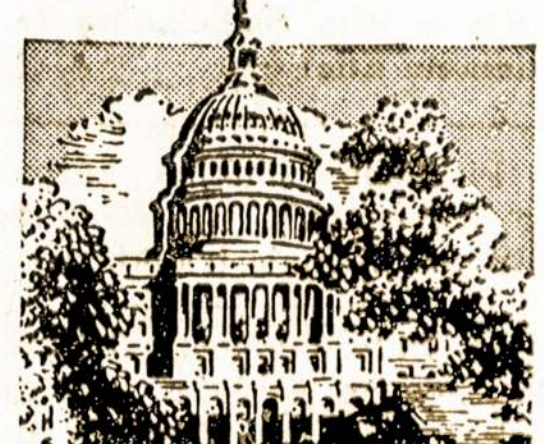
JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kamp. Broadway ir Stone Ave., tuvių, kitokių grupių ir pavienių

stodžių BMT Line

Tel.: Glenmore 5-6191

"If selected I promise to serve you faithfully" THE PRESIDENT by BULOVA

PRESIDENT \$4500 21 jewels

CO-ED 17 jewels \$2475 GODDESS of TIME 17 jewels \$3375

Bulova

ROBERT LIPTON

Jeweler :: Įsteigta 1892

701 GRAND STREET

Tarpe Graham & Manhattan Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-2173

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Lidėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą.

SKELBKITĖS "LAISVEJE"

Office Phone EVergreen 4-6971 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING

Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY and NIGHT

Managed by RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.

SPECIAL RATES PER WEEK

LAIDIES' DAYS MON. and Tues. from 12 a.m. to 11 p.m. After 11 p.m. for gents

GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Calch ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolla.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, sutelksime informacijas apie savorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

KAIP PASILAIKYT SVEIKU

Kraujų, Odos ir Nervų Ligos, Avelnas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėsazarnės ligos, Chroniški Reumatinški Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sėkmingai gydoma Moderniškais būdais. Kreipkitės į Dr. Zins, kad išaiškintų jūsų nesveikumą.

Kraujo Tyrimai — Slapumo Tyrimai — X-Rays

Prieinamos Kainos. Atlyginimas Pagal Jūsų Išgalą.

ISTYRIMAI DOVANAI

DR. L. ZINS

(Virš 28 metų Privatinis ir Ligoninėje Praktikos)

110 East 16 St., New York

Tarp Union Square ir Irving Place

Valandos: 9 A. M.—8 P. M.; Sekmadieniais: 9 A. M.—2 P. M.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Hillmanas ir Dubinskis Išdavė Darbininkus

Samuel Burt, Amerikos Darbo Partijos kandidatas iš žemutinės East Sidės, New York, įkaltino David Dubinsky ir Sidney Hillman'ą išdavimu darbininkų Tammanės rankose, ką jie padarė užgyrimu tammaniečio Edelstein'o kandidatūros į kongresmanus.

Tuo pat sykiu Burt paskelbė sąrašą daugybės žymių ir progresyvių unijų vadų, kurie užgyrė jo, Burt'o kandidatūrą. Tarpe suminėti yra Joseph Curran, Stanley Faulkner, Ben Gold, Alexander Hoffman, Hike Hudyma, Lewis Merrill, Saul Mills, Arthur Osman, Louis Weinstock, Michael J. Quill, Morris Watson, Abraham Flaxner, Joseph Boruchowitz, Geo. E. Brown, Dr. Bella V. Dodd, Dominick Flaiani.

Iš šiaip žymių žmonių jo kandidatūrą yra užgyrę aktoriai Stella Adler, Morris Carnowsky ir Lionel Stander, garsus advokatas Louis B. Boudin, Jaunimo Kongreso viršininkė Jean Horie, Am. Darbo Partijos N. Y. apskr. čio pirmininkas Eugene P. Connolly, taipgi eilė daktarų, profesionalų ir kitų Amerikos visuomeninio veikimo figūrų. Jį užgyrusios organizacijos turi virš pusę milijono narių.

Pirmame Šaukime Karių Bus Daug Newyorkiečių

Pereitą antradienį įvykusioje nacionalinėje loterijoje—traukime "liosų", kurie vyrai turės būti pirmiau išaukti prievolai karinei prievolei atlikti—pirmose dviejose serijose, 158-toj ir 192-toj, yra po 297 registrantus, po vieną iš kiekvienos lokalinės tarybos—"board'o". Tiek pat yra ir 19-tu traukimu ištrauktoji 105-toj serijoj. Kitose iš anksti ištrauktųjų serijų yra po mažiau, kai kur tik po kelis ir po vieną asmenį.

Sąrašuose matyti ir lietuvių pavardžių.

Pirmieji bus pašaukti lapkričio 18-tą, žinoma, ne visi iš pašauktų bus paimti.

TARP LIETUVIŲ

Tarp paskirtų egzaminuot iššauksimus vyrus karinėse tarnyboms daktarų yra ir Juozas F. Paulonis, 1357 Bushwick Ave. Jis paskirta egzaminierium 211-toje taryboje (board'e).

Teko pastebėti, kad moterys pradeda rankdarbių vėdarus su spalų 31-ma, "L." salėj. Be abejo, jos tuose vėdaruose atsimins ir apie sekamą "L." bazarą.

Artistui Jonui Valenčiui šiemet sueina 25 metai dramos meno darbuotės. Ta proga jam pagerbti bus suvaidinti keli puikūs veikalai lapkričio 16-tą ir 17-tą, Shubert Hall.

LDS ir kitų organizacijų palaikomoji Ateities Žiedo mokyklėlė, kurioje vaikai mokomi lietuvių kalbos, rašybos, dainos ir abėlnai meno, prasidės lapkričio 2-ros popietį. Nieko sau "ruskiai" tie pažangieji.

Prieš apie mėnesį laiko buvusi automobilių skaudžiai užgauta V. Baltrušaičio dukrelė pamažu sveiksta, tačiau dar jms nemažai laiko, kol pilnai sugys pažeista koja. Mergaitė buvo užgauta ant Union Ave., važinėjant dviračiu.

Antrajame iššaukimų karinei prievolei sąraše, 192-toj serijoj, randasi ir Antanas J. Urbaitis, žinomų Williamsburgiečių Urbaičių sūnus, Banaitienės žentas, nors jam, kaip šeimos augintojui, gal ir nereiks eiti pirmuoju. Gal?—jei nebus karo. O to klausimo išsprendimas daug priklauso nuo mūsų visų. Z. R.

G. Maussaly, 29 m., rastas nusizudęs gasu, raštelį rašęs žudąs dėl nepavykusios meilės.

Spalių 29-tą, paskelbus pirmųjų šauksimų kariuomenės serijas, patirti apie savus numerius ir stotis suėjo arti milijonas vyrų.

Prezidentas Rooseveltas gal dalyvausią atidaryme Midtown Tunelio lapkričio 15-tą.

RINKIMŲ ĮKARSTYJE

Vienos ir tos pačios srovės žmonės šiais rinkimais veda liet. agitaciją ir už Rooseveltą ir už Willkie, Willkie tautininkai duoda ir alaus ir dūmų (cigarų), nes sauso nieks neklauso. Rooseveltui tautininkai, su skfokišku trimingu, taikosi prie lietuvių dūmų vertais pažadais. Pav., jų kalbėtojas per "Unkulio" radio pereitą pirmadienį maldaavo balsuoti už Rooseveltą dėlto, kad...

"jis pastaraisiais keliais metais daug gero darbininkams padarė..." Tikrenybėje, pastaraisiais metais, o ypatingai mėnesiais to "gero" tiek daug, kad išdirbė per visą savaitę darbininkai eina namo su \$8, su \$10 algos. Jei netikit, klauskit lietuviškų kriaučių. Ir kalbėtojas turėtų kai ką žinoti apie Brooklyno kriaučius bei savo įtaką juose...

Tačiau reikia pripažinti, jog kalbančioji už demokratų pusę gudriau veda kampaniją, kuomet republikoniškoji mano anuos pralenkti isterišku riksmu.

Kas liečia darbo žmones, ir vienas ir kitas kandidatai—abu labu tokiu.

Abiejų Klausėsis.

Po Šia Emblema Balsuosite už Samuel Burt

Amerikos Darbo Partijos kandidatą į kongresmanus iš 14-to kongresinio distrikto, New York, kuris ten kandidatuoja prieš Tammanės ir kitų reakciniųkų remiamą Edelstein.

Pirmame šaukime karinėse tarnybose šauks tik ištrauktus pirmais 25-kiais traukiamais.

M. Daly, nusišovęs dėl meilės, negyva išgulėjęs savo apartamente, Kew Gardens per savaitę laiko. Ją surado, kada iš darbinietės atsiuntė paslauginioti, dėlko ji neatina darban.

B'klyno Advokatai Pamylojo Republikonus?

(Žemiau telpanti korespondencija nevisame atitinka redakcijos nuomonę. Tačiau, kadangi šie rinkimai yra nepaprastai svarbūs, ir kadangi "Laisvė" yra liaudies dienraštis, leidžiame laisvai išsireikšti įvairioms atsakomųjų žmonių nuomonėms ant tiek, kiek leidžia išteklių vietas.—Red.).

Spalių 25-tos vakarą, 280 Union Ave., buvo surengta prakalbos kas link S. V. prezidento rinkimų, kaipo Republikonų Partijos — p. Willkės. Na ir aš interesuodamasis nuplumpėjau.

Jeinu į svetainę. Ogi sukiniasi po salę mūsų republikonų patrijotai (rėmėjai), kaip tai buvęs 1/4 val. radio vedėjas su pagalbininkais, ir pora advokatėlių, kurių vardų neminėsiu, ir taip juos visi žino, taipgi lietuviškų filmų rodytojai, kaip juos tas advokatėlis šaukė—Matuzai. Matuzai!

Sulaukus 8:30 vakaro, atidaro programą ir vienas antrą persistato, kaipo republikonų garbės nariais. Pradeda kalbą. Jų toji kalba visai netinkanti, kalba visokių niekų, ir vis peikia prezidentą Rooseveltą, sako,—jis sutinkas su Rusijos Stalinu ir jį remias. Ir vis giria republikonus ir jų partiją, kaip išmanymai, net rankelės išskėtę vis giria p. Willkie. Sako,—mano tėvas pabėgo iš Rusijos, kad nereikėtų vaiske tarnauti, o, žūrėkite, dabarties Rooseveltas padarė, jog man reikės tarnauti kariuomenėje. Na, žinoma, ir daug visokių niekų pripasakojo. Jo kalba visai ne kaip advokato, jog reikėtų nors šiek tiek tinkamai kalbėti. O vienok kandidatavo ant kokio republikoniško urėdo, bet kaip jaunas republikonas nieko nelaimėjo...

Antras kalba anglas ar koks, sakosi esąs "kaunti" teišėjas, ir vis save giria, o demokratų peikia. Vienas pradėjo šaukti—Motuzai, Motuzai, rodyk "pikčius"! Na, žinoma, rodė p. Willkie, ir vis būk tai Willkis kalba, aš būsiu geras ir t.t. Parodė ir Willkie farmą, ir vis giria, kad daug karių turi, tai, sako, galės žmonėms daug darbų duoti, reikiška, karių melžti, ir nebūsią bedarbių. Argi tai ne juokus krečia?

Trečias kalba pats prakalbų rengėjas, advokatėlis, vis peikdamas Rooseveltą. Jis sako—metai atgal ir aš buvau demokratas ir mano draugas (ženklina ir anas advokatas) irgi buvo demokratas, net ir pats p. Willkis buvęs demokratas, bet kaip pamatė, jog demokratai negerai, tai ir mes vartome republikonus. Buvo ir daugiau jų tokios kalbos, bet su ja neužsimoka nei popieros pekot.

Aš tiek pasakysiu: jeigu paukštėlis nesuaugetis ir neišplunksnojęs išeina iš savo lizdo, tai žinoma, kas su juimi atsitinka. Taip ir su mūsų advokatėliais. Jog jų dar nei Rockefelleris, nei Morganas, nei DuPont nenorės žinoti, kad jie toki aukšti republikonai, o jau nuo brolių demokratų bus išbraukti. Tai mat, jiems nebus nei kur dingti, ba jau mes darbininkai demokratų su jais nenorėsime draugauti.

Beje, dar sako — sueikite į tokią ir tokią svetainę pirmadienio vakare, tai tenai mūsų ponai nupirks daug bačių alaus. Tai matote, mano, kad už alų jau nupirks ir balsuotojus. Ne, republikonai, mes už alų nepasiduosime, o balsuosime už demokratą p. Rooseveltą, už tą žmogų, kuris ger daro dėl žmonių ir dėl visos šalies. Juk mes dar ne-

pamiršome republikono p. Hooverio "gerų darbų" ir nenorime vėl mažų dar aršesni išrinkti. Ne, kolei! nepamiršime republikoniškų vargų, tolei nebusuokime už juos. Tadgi, visi lietuviai už demokratą F. D. Rooseveltą!

Beje, Brooklyno nekuriu lietuviški radijošiai irgi garsina p. Willkie. Nekitaip ir su jais reikia pasielgti, reikia pasiūsti pas republikonus...

Pouzolietis.

Pelrai iš Pono Ginkaus Radio Programos

Pirmiausia: liūdnei sudainuojama — "Lietuva tėvynė mūsų..." Ir momentu pasigirsta rusiškų akcentu storas balsas: "Gud yvning mai frients!..."—tai grynai "lietuviškas" pasveikinimas paties Džiou Unkulio. Taipgi Unkulis persto savo adjutantą: "Ves programą Vytautas didysis..." (atleiskite,—tas didysis Vytautas 4-rių pėdų ir 7 colių.—Kugelis).

Pranešimas: "Šį vakarą įvyksta Klasčiaus salėje republikonų partijos simpatikų ir pritarėjų susirinkimas; visi kviečiami būtinai ten dalyvauti..."

Sekantis: trys mišrūs balsai—"...tepkitės visi, kam tik pakliuvo ekspeleriu..." Tai buvo piršimas beveik su verksmais kažki kokio skystimo—ekspelerio.

Toliau girdisi agitacijos kalba už prezidentą Rooseveltą. Kalba, rodos, buvo neblogai sutvarkyta; tik ar kalbėtojas neturėjo burnoj vatos šmotelio? Vienok, ant galo išvada gerą padarė. Štai jo žodžiai: "...Duokim, brangūs broliai, ir sesės Rūzeveltui progą, tegul jis vėro, kiek gali..." Gerbiamas kalbėtojas—Žengins.

-o -o -o

Perstatomas dar vienas kalbėtojas, Paulauskas, atstovaujantis "rimbą." (Atleiskite, skaitytojai,—"Rimbą" čia vadinamas tokis mėnesinis pliotkų žurnalukas). "Rimbą" kalbėtojas labai užkimo. Matyt, ponas P. neprisipratus prie žmonių—ar ne girioj tą žurnaliuką tik jis redaguoja?... Kalba, buvo agitacija už Rooseveltą. Tai maladece, "Rimbą" redaktorius!...

Pagaliaus "didysis" Vytautas praneša, kad "Karalienės Angelai bažnyčioj šoks..." Ten kviečiami ir pašaliniai; sako, kad bus galima pasilinksinti.

Kalba vėl Unkel Džiou—čia jo grynai "lietuviška" tarmė: "girdėjėtė... parduod... mas gi... už sava kalba neatsakame... ir varde Kardi-naič ir Vytauto Uparo—gudnait..."

Šis genijališkas programos vėl baigiama su himnu: "Lietuva tėvynė mūsų..." Amen. Kugelis.

Mušėm, Tik Netaip Skaudžiai

M o torinės transportacijos komisineris Mealey savo raporte skelbia, kad šių metų rugsėjo mėnesį mažiau žmonių užmušta auto nelaimėse—šiemet užmušta viso N. Y. valstijoj 237, pernai tuo pat laiku buvo užmušta 256. Bet užtai nelaimių ir jose sužiedimų buvo daugiau. Reikiška, priežastys mirtims nesumažėjo. Laimė tik tame, jog kažkaip pataikėmu mušt minkščiau ar švelniau, kad neužmušėm.

PRAMOGOS BROOKLYNO MOTERIMS

Moterų Apšvietos Klubo rankdarbių ir įvairumų vakaras įvyks spalų 31-mą, 8 val., 419 Lorimer St. Narės ir ne narės kviečiamos atsinėti rankdarbius ar šiaip atėti sykiu smagiai praleisti vakarą.—Komisija (256-257)

BROOKLYN, N. Y.
Amerikos Lietuvių Demokratų Klubas ruošia obolių parą, 31 d. spalų (Halloween Night), 18 Scholes St. Pradžia 8 val. vakaro. Kviečiame narius ir pašalinius dalyvauti. Linksmi praleisite vakarą. (256-257)

New Yorko CIO Taryba Neremia Roosevelto nei Willkio

Spalių 29-tos vakarą buvo susirinkus Didžiojo New Yorko Industrinių Unijų Pild. Taryba, atstovaujanti 400,000 organizuotų darbininkų į CIO unijas. Su taryba dalyvavo ir čionai gyvenanti CIO unijų generaliai prezidentai. Mitingas buvo specialiai šauktas tam, kad aptart padėtį dėl Lewis'o prakalbos, kurioje jis aštriai iškritikavo Rooseveltą ir užgyrė Willkie.

Taryba savo pareiškime sutiko su kritika Roosevelto, tačiau neužgyrė nei Willkio, tuo pat sykiu pareiškėdama pasitikėjimą Lewis'o vadovybei CIO unijoms.

Taryba pareiškė:

"Nors mes, kaip D. N. Y. Industrinių Unijų Pild. Taryba negalime imti atsakomybės užgirt nei katro prezidentinio kandidato, mes pareiškiam, kad mes remiame John L. Lewis'o vadovybę ir jo pasmerkiamą dabartinę administraciją.

"Mes sakome, kad pasukimas Amerikos į karo politiką yra tiesioginiu paneigimu didžiūmos Amerikos žmonių troškimo.

"Mes sakome, kad persekiojimas darbininkų unijų ir jų vadų per išvirkščią panaudojimą anti-trust įstatymų; davimas pilnos paramos atakoms

PARDAVIMAI

Nepaprastai žema kaina parduoda vienas keturių šeimynų mūrinis namas, ant Nassau Avenue. Dvi krautuvės — viskas pilnai išrandavota. Du blokal nuo subvės. Taipgi parduoda du dviejų šeimynų su viena krautuve mūriniai namai, pilnai išrandavoti, ant Nassau Ave, arti subvės. Kreipkitės į: R. H., 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (257-9)

Parsiduoda 42 akrų ūkė, 20 akrų dirbamos, 10 akrų miško, kita — ganykla. Yra 12 kambarių namas, elektra ir telefonas; mūrinis tvartas, 8 melžiamos karvės, 5 priaugančios, 1 geras arklys, elektrinis pieno šaldytuvas, 30 tonų šieno ir visi reikalingi įrankiai žemės apdirbimui. Ūkė randasi 1 1/2 m. nuo miesto, ant valstijos kelio. Sutinku mainyti ir ant namo mieste, jeigu būtų Worcesteryje. Kaina \$5,000. Priežastis parduoti yra, kad vyras mirė, sūnus gavo valdžios darbą, tai vienai moterei sunku užlaikyti. Mrs. Paulina Grenevich, Hillsville Spencer, Mass. (255-257)

Lietuvių Kūro Kompanija

IDE DAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ
(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmuruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokatimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1661

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiėjimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos diena iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes elevatorio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.

Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai

GRAND CHAIR CORPORATION

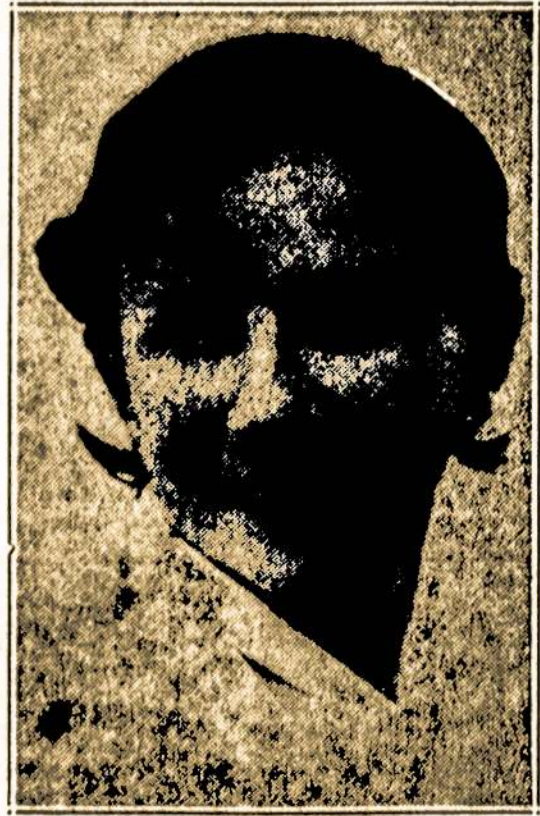
LIETUVIAI RAKANDŲ ĮSIRBĖJAI
PETRAITIENĖ ir SONAI, Bizinio Vedėjai
409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-9451 Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" KONCERTAS BROOKLYNE

Tuojaus išigykite įžangos bilietus, užsitikrinkite sau sėdynę, nes sėdynės rezervuotos.

Nedėlio, Lapkričio 10 (November)

Pradžia 3:30 valandą po pietų

ALDONA KLIMAITĖ
Koloratūra sopranas, dainuos šlame koncerte.

BUS BROOKLYN LABOR LYCEUM
949 WILLOUGHBY AVENUE BROOKLYN, N. Y.

"Laisvės" Koncerte Amerikos Lietuviai Turės Progą Išgirsti
Kompozitorių ir Genijų Pianistą Vytautą Bacevičių

Puiki programa
Ryt dienos "Laisvėje"
tilps ištisa programa.

Po Koncerto
BUS ŠOKIAI

Įžanga Koncertui
50c., 75c., \$1.00

Vien tik šokiams
Įžanga 40c